

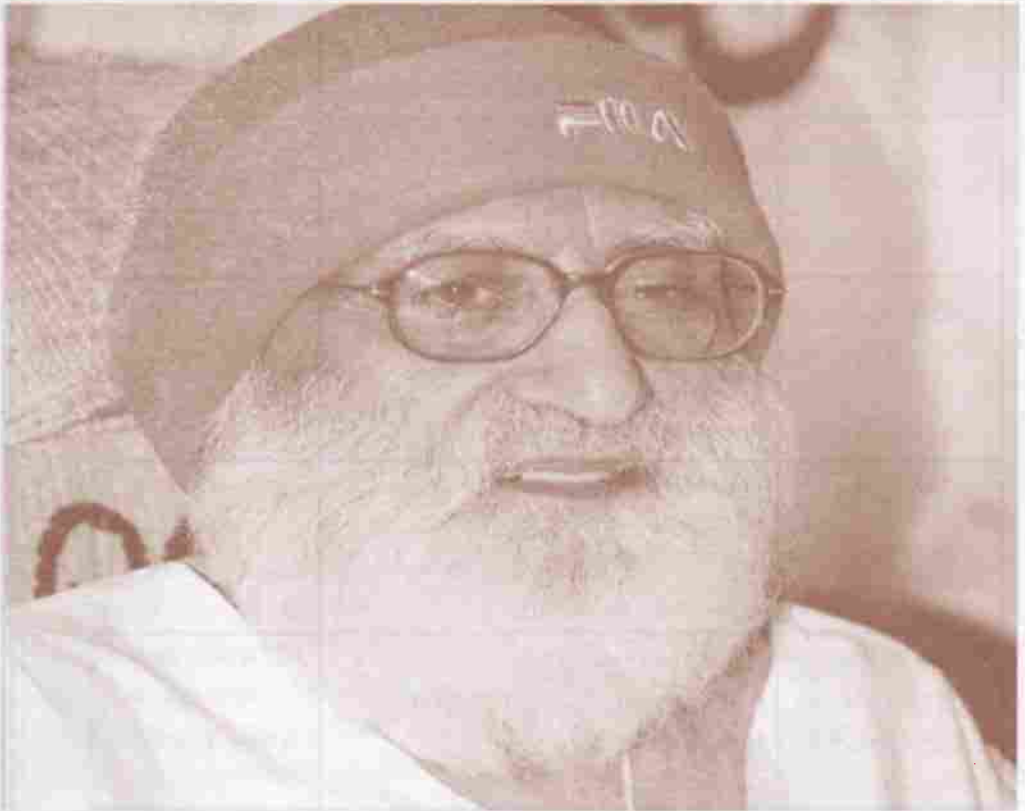
2010-11- III

ॐ

॥ तस्य वाचकः प्रणवः ॥

रुतम्भरा

आत्मनो हिताय जगतः सुभाय

वर्ष - २७ (जनवरी, फ़ेब्रुवारी, मार्च)

VOL - XXVII 2010-11

ISSUE-III

मानद् तंभी - नैषध व्यास

संस्करण - डॉ. स. स. मिश्र

'योग' शिक्षा लावीयो, 'मिथु' जली गुरुद्वारः
मुमुक्षु जडर पामशे, सौनो मुजमां भाग.

ॐ

ॐ

॥ ॐ ॥
॥ तस्य वाचकः प्रज्ञावः ॥

ओम् परिवारना उत्सव-२०११

कथा प्रसंग निमित्ते	स्थल	उजववानी तारीख
महाशिवरात्री निमित्ते	कुसुम हरनाथ मंदिर, अमरेश्वर महादेवनी सामे, वाराही दरवाजा, उमरेठ-डाकोर रोड, मु. उमरेठ, जि. आणंद.	६-३-११ रविवार सवारे १० थी २
हनुमान जयंती निमित्ते	गोविंदभाई ऐन. प्रज्ञापति सी १/१, लद्रेश्वर सोसायटी, अंकुर चार रस्ता, नारणपुरा, अमदावाढ-१३.	२४-४-११ रविवार सवारे ८.३० थी ११
गुरुपूरुषिमा	श्री कामनाथ महादेव मंदिर ट्रस्टे डोल, सेन्ट जेवियर्स (लोयेला) स्कूलनी सामे, भेमनगर रोड, नवरंगपुरा, अमदावाढ.	१५-७-११ शुक्रवार सवारे ८ थी १
ओम् गुरुदेव जयंती	कान्तिभाई ऐ. पटेल शाकुंतल बंगलोज कोमन प्लोट, सत्ताधार चार रस्ता, सोला रोड, घाटलोडिया, अमदावाढ-६१.	२२-१०-११ शनिवार सांजे ४.३० थी ८
बेसतुं वर्ष	नेधधभाई व्यास ३, गंगाधर सोसायटी, सरदार पटेल छाईस्कूलनी सामे, मणिनगर, अमदावाढ-८.	२७-१०-११ गुरुवार सवारे ७ थी ८
श्री गायत्री अनुष्ठान साधना शिबिर निमित्ते	“निर्विकल्प मुक्तिधाम” नाथाभाई ऐ. पटेलना भेतरमां, मु. पलियड (वेडा), ता. कलोल, जि. गांधीनगर.	२५-१२-११ रविवार सवारे १० थी २

नोंध : ओम् भगवाननी कृपाथी, आध्यात्मिक स्मृतिनी जगृति अने आध्यात्मिक संगठननी भावनाथी उत्सव
उजववानो प्रयत्न करवामां आवे छे. उत्सव विषेनी विगत उत्सवना आठ-दस दिवस पढेलां भेणवी लेवी
जइरी छे. अमदावाढनी बडार उजवाता उत्सवना स्थणे पढीयवा माटे लकजरी के ऐस.टी. बसनी व्यवस्था
करवामां आवे छे. ती जे ते कार्यक्रम माटे नकी थयेल समय पढेलां बस भाडाना पैसा भरी नाम नोंधावी हेबुं
जइरी छे.

उत्सवनी तारीख अने स्थल याद करवा माटे आ पत्रिकांनी सायवणी जइरी छे.

॥ ॐ ॥
॥ तस्य वाचकः प्रणवः ॥

रुतम्भरा (ऋतम्भरा)

वर्ष - २७ (जल्युआरी, ફેબ્રુઆરી, માર્ચ)
VOL - XXVII 2010-11

ISSUE-III

માનદ્ તંત્રી - નૈષઠ વ્યાસ
સંકલન - ડૉ. સ.સ. ભિક્ષુ

પાતંજલ યોગદર્શન - સમાધિપાદ

યોગભિક્ષુ

વિઘ્નોને અટકાવવા માટે અને ચિત્તની પ્રસન્નતા-એકાગ્રતા પ્રાપ્ત કરવા માટેના ઉપાયો પતંજલિમુનિએ યોગદર્શનના સમાધિપાદના સૂત્ર-૩૨ થી સૂત્ર-૩૮માં વર્ણવ્યા છે. અગાઉના અંકોમાં આપણે સૂત્ર-૩૨ થી સૂત્ર-૩૭ સમજ્યાં; જેનો ભાવાર્થ નીચે મુજબ હતો:

વિઘ્નોને અટકાવવા માટે એકતત્ત્વનો અભ્યાસ કરવો. સુખીમાં મિત્રતાની, દુઃખીમાં કરુણાની, પુણ્યશાળીમાં હર્ષની અને પાપીમાં ઉદાસીનતાની ભાવના રાખવાથી ચિત્ત પ્રસન્ન રહે છે. અથવા તો પ્રાણને (શ્વાસને) વેગથી બહાર ફેંકીને બહાર જ યથાશક્તિ ધારણ કરી રાખવાથી પ્રસન્નતા-એકાગ્રતા મેળવાય છે. અથવા તો જ્યોતિના પ્રગટ થવાથી શોકરહિત થઈ જવાય અને તેથી પ્રસન્નતા-એકાગ્રતા પ્રાપ્ત કરી શકાય. અથવા તો ચિત્તને વિષયોમાંથી રાગરહિત કરીને એકાગ્રતા-પ્રસન્નતા મેળવવી.

આડત્રીસમા સૂત્રમાં પતંજલિમુનિ એકાગ્રતા પ્રાપ્ત કરવાનો વધુ એક ઉપાય બતાવી રહ્યા છે :

સ્વપ્નનિદ્રા જ્ઞાનાલંબનં વા ॥૩૮॥

ભાવાર્થ : અથવા તો સ્વપ્ન અને નિદ્રાના જ્ઞાનનું આલંબન લેવાથી (એકાગ્રતા પ્રાપ્ત થઈ શકે છે).

વિસ્તાર : આ છઠ્ઠા ઉપાયથી પણ ચિત્ત સ્થિર થઈ શકે છે.

સ્વપ્નમાં ઘણાબધા અનુભવો થાય છે. જાગૃત અવસ્થામાં જેવા અનુભવો થાય છે તેવા જ નિદ્રા વખતે સ્વપ્ન અવસ્થામાં થાય છે. સુષુપ્તિમાં અર્થાત્ ગાઢ નિદ્રામાં

કોઈ અનુભવ થતો નથી. જેમ જાગૃત અવસ્થામાં જાગૃત હોય છે તેમ સ્વપ્નાવસ્થાનું પણ એક જાગૃત હોય છે. સ્વપ્નાવસ્થાના જાગૃતમાં કોઈ સ્થૂળ પદાર્થો કે સ્થૂળ ઈન્દ્રિયો નથી હોતાં. તે વખતે સૂક્ષ્મ ઈન્દ્રિયો દ્વારા સૂક્ષ્મ વિષયોનો અનુભવ થાય છે. જાગૃતાવસ્થામાં સ્થૂળ ઈન્દ્રિયો દ્વારા સ્થૂળ જાગૃતનો જેવો અનુભવ કરતા હોઈએ છીએ- જેમકે, આંખ દ્વારા જોવાનો, નાક દ્વારા સૂંઘવાનો, કાન દ્વારા સાંભળવાનો, મુખ દ્વારા સ્વાદ લેવાનો, ચામડી દ્વારા સ્પર્શવાનો સ્થૂળ અનુભવ કરતા હોઈએ છીએ- તેવો “સૂક્ષ્મ” અનુભવ આપણે સ્વપ્નાવસ્થામાં કરીએ છીએ. સ્વપ્નાવસ્થામાં નથી તો સ્થૂળ ઈન્દ્રિયો કે નથી તો સ્થૂળ પદાર્થો; છતાં પણ આપણને અનુભવ થાય છે તો તે કઈ રીતે થતો હશે? તે વખતે આપણી કોઈ સ્થૂળ ઈન્દ્રિય ભલે સક્રિય નથી હોતી પણ વિચારોની તો હાજરી હોય છે. વિચારો ફક્ત ગાઢ નિદ્રામાં જ અતિ ક્ષીણ થઈ જાય છે અને સમાધિ અવસ્થામાં તો સંપૂર્ણ વિરામ પામી જાય છે.

સ્વપ્નાવસ્થામાં વિચારો હોય જ છે. ત્યારે જેવા વિચારો ચાલતા હોય છે તેવાં દર્શ્યો ઊભાં થાય છે. જાગૃતાવસ્થામાં વિચાર તાદૃશ્ય થતો નથી. કેમ? જાગૃતાવસ્થામાં અમદાવાદનો વિચાર આવ્યો, ‘પણ તે બરાબર કેમ દેખાયું નહીં? કારણ કે તે વખતે બીજી ઈન્દ્રિયો કાર્યરત હતી. આંખ કાંઈ જોઈ રહી હતી, કાન કાંઈ સાંભળી રહ્યા હતા, નાક કાંઈ સૂંઘી રહ્યું હતું. આથી વિચારો પ્રમાણે દર્શ્યો દેખાયાં નહીં પરંતુ સ્વપ્નાવસ્થામાં વિચારો

પ્રમાણે દૃશ્યો ઉત્પન્ન થતાં જાય છે, કારણે કે તે વખતે બીજી એકેય ઇન્દ્રિયની હાજરી હોતી નથી, અર્થાત્ ઇન્દ્રિયોની સામે તેના વિષયો હોતા નથી.

ધ્યાન સિદ્ધ કરવા માટે સ્વપ્નનું અને નિદ્રાના જ્ઞાનનું આલંબન લેવાનું કહ્યું. આલંબન કઈ રીતે લેવાનું છે? આ રીતે: સ્વપ્નાવસ્થામાં આપણને સ્થૂળ જગત દેખાતું હતું. શાથી? તે વખતે વિચારો હતા, પણ સ્થૂળ ઇન્દ્રિયો અને તેના સ્થૂળ વિષયો ન હતા, તેથી વિચાર તાદૃશ્ય થઈ શકતો હતો. આમ, આપણે ધ્યાનમાં બેસીએ ત્યારે પણ સ્વપ્નાવસ્થામાં ઇન્દ્રિયો ન હતી તેવી સ્થિતિ લાવી દેવાની છે. જાગૃત હોવા છતાં પણ ઇન્દ્રિયો પોતાના વિષયોને ગ્રહણ ના કરે તો ધ્યાનમાં જે ધ્યેય લઈને બેઠા હોઈએ તે તરત દૃશ્યમાન થાય. આ રહસ્ય ખૂબ સમજવા જેવું છે.

આપણે ધ્યાન કરતા હોઈએ છીએ ત્યારે તો જાગૃત અવસ્થા હોય છે, ત્યારે કાંઈ ઊંધિતા નથી. જ્યારે જાગૃત અવસ્થામાં ધ્યાનમાં બેસીએ ત્યારે આપણા ધ્યેયમાં આપણે જેનું ધ્યાન કરી રહ્યા છીએ તેમાં કેવા થઈ જવાનું છે? ઇન્દ્રિયરહિત (પ્રત્યાહાર), બધી ઇન્દ્રિયો પાછી વાળી લેવાની. ધ્યાનમાં બેઠા હોઈએ ત્યારે બહારના કોઈ ધ્વનિને કાન ગ્રહણ ના કરે, ગંધને નાક ગ્રહણ ના કરે, આંખ બંધ જ હોય. આંખ બંધ હોવા છતાં, જાગૃત અવસ્થામાં સૂક્ષ્મ દૃશ્યને તે જુએ છે તે ના જુએ. આમ પાંચેય ઇન્દ્રિયોના જે વિષયભોગો છે તેમાંથી તેને પાછી વાળી લેવી, અંતર્મુખ કરી દેવી. તો જે ધ્યેય-ધ્યાનમાં સ્થિર થયા હોઈએ તેની પ્રાપ્તિ થાય, અર્થાત્ તે દેખાય. આ રીતે સ્વપ્નમાં જ્ઞાનનું આલંબન લેવાનું છે.

હવે ઊંધિના જ્ઞાનના આલંબનની વાત સમજીએ.

સ્વપ્નાવસ્થામાં તો સૂક્ષ્મ જગત દેખાતું હતું અને ઇન્દ્રિયો ન હતી તેનો વિચાર કરીને તેનું આલંબન લીધું. ગાઠ ઊંધિમાં તો સ્વપ્નજગત પણ નથી. તેમાં કોઈ દૃશ્ય નથી, કાંઈ નથી, કશું નથી; ફક્ત શૂન્યાવસ્થા - અભાવ-અવસ્થા છે. અભાવ અવસ્થાવાળી ગાઠ ઊંધિની સ્થિતિને યાદ કરવી. ગાઠ ઊંધિમાં જેવી સ્થિતિ હતી તેવી સ્થિતિ જાગૃત અવસ્થાના ધ્યાનમાં કરી લેવી. કોઈ પણ ઇન્દ્રિય નહીં, કોઈપણ દૃશ્ય નહીં, છતાંય નિદ્રાવસ્થા નહીં, પણ જાગૃત ધ્યાન-અવસ્થા. ધ્યાન વખતે ઝોકે ચડી જઈએ અને પછી શરીર આખું એક બાજુથી બીજી

બાજુ ફંગોળાય, આગળ કે પાછળ નમી જાય, તો એ તો નિદ્રા આવવા લાગી કહેવાય. એમાં શરીર સ્થિર ના રહ્યું, ચંચળતા આવી ગઈ; અંગોનું જયત્વ ના રહ્યું, અજયત્વ થઈ ગયું. ધ્યાન વખતે મસ્તક સ્થિર રહેવું જોઈએ. નિદ્રા ના આવવી જોઈએ અને છતાંય નિદ્રા જેવી અભાવ-સ્થિતિ લાવી દેવાની છે. ના તો તેમાં સ્વપ્નજગત કે ના તો તેમાં ઇન્દ્રિયની હાજરી. નિદ્રાવસ્થામાં સંપૂર્ણ શૂન્યાવસ્થા થઈ ગઈ હતી તેવી અવસ્થા ધ્યાન વખતે થઈ જાય અને છતાંય જાગૃત કે નિદ્રાની અવસ્થા ના હોય. નિદ્રામાં થાય છે તેવું નિર્વિષયપણું લાવવા જતાં, જો જાગૃત અવસ્થા ચાલી જવાની હોય તો તે નિદ્રાવસ્થા થઈ કહેવાય. નિદ્રાવસ્થામાં તો એવું થાય જ છે. તો નિદ્રાજ્ઞાનનું આલંબન લેવાનું શા માટે કહે? તો તો નિદ્રા લેવાનું જ ના કહે? આસન લગાવીને ધ્યાનસ્થ થયા હોઈએ, સામે એક ધ્યેય સ્થિર કરેલું હોય અને ત્યારે નિદ્રાવસ્થા જેવી સ્થિતિ પ્રાપ્ત થાય તેનું નામ “નિદ્રાજ્ઞાનાલંબન”.

એકાગ્રતા-પ્રાપ્તિ બાબતમાં નીચેનું સૂત્ર કાંઈ વધુ કહી રહ્યું છે.

યથાભિમતધ્યાનાદા ॥૩૯॥

ભાવાર્થ : અથવા તો જે ખૂબ ડુચિકર હોય અને યોગ્ય હોય તેનું ધ્યાન કરવાથી (એકાગ્રતા-પ્રસન્નતા પ્રાપ્ત થાય છે.)

વિસ્તાર : સૂત્ર બન્નીસથી આડગ્રીસમાં જે સાધનો -ઉપાયો-યુક્તિઓ બતાવવામાં આવ્યાં તેમાંથી જે વધુ ડુચિકર-અનુકૂળ લાગે તેનો અભ્યાસ કરીને મન સ્થિર કરી દેવું. આપણી પ્રકૃતિ અને પરિસ્થિતિને જે અનુકૂળ હોય તેનો સહારો લઈને એકાગ્રતા પ્રાપ્ત કરી લેવી. તે એકેયમાં જો સફળ ના થઈ શકતા હોઈએ, તો સફળતા માટે બીજા જે યોગ્ય ઉપાયો લાગે તેનો આશ્રય લેવો. પણ તે શાસ્ત્રોક્ત હોવા જોઈએ. “યથાભિમત” એટલે “આપણને જે ગમે તે અને શાસ્ત્ર જેને માન્ય રાખતું હોય તે.” ‘યથાભિમત’નો અર્થ એવો ના થવો જોઈએ કે સાધનામાં જે પ્રતિકૂળ હોય અને શાસ્ત્રો દ્વારા જે નિષેધાત્મક હોય તે.

ઉપર છ ઉપાયો મનને સ્થિર કરવા માટેના બતાવ્યા અને વ્યાધિ, સ્ત્યાન વગેરે વિધ્નોને દૂર કરવા માટે એકતત્વનો અભ્યાસ બતાવ્યો.

ઉપસંહાર

(અંતરાયનોને ટાળવાના તથા ચિત્તપ્રસન્નતા રાખવાના ઉપાયોનો)

ઓમ્નો અર્થ જે પરમાત્મા તેમના ચિંતન-મનનપૂર્વક ઓમ્નો જપ કરવાથી વ્યાધિ, સ્થાન વગેરે નવ ચિત્ત-અંતરાયો-વિઘ્નો ટળી જાય છે અને અંતરાત્માનું-સ્વરૂપનું જ્ઞાન થાય છે (અને અંતરાત્માનું જ્ઞાન થવાથી સર્વવ્યાપક ચૈતન્યનું પણ જ્ઞાન થઈ શકે છે). તથા

દુઃખ, દૌર્ભનસ્ય વગેરે પાંચ વિક્ષેપોને દૂર કરવા માટે એકતત્ત્વનો અભ્યાસ કરવાનું કહ્યું. “એકતત્ત્વનો અભ્યાસ”ને સૂક્ષ્મ અર્થમાં લઈએ તો પરમાત્મતત્ત્વનાં ચિંતન-મનનમાં ચિત્તને રોકવું-પરોવવું અને તેને સ્થૂળ

અર્થમાં લઈએ તો કોઈ એક વસ્તુ-પદાર્થમાં એકાગ્રતા કરવાનો અભ્યાસ કરવો. વળી,

તેત્રીસથી આડત્રીસ સુધીનાં સૂત્રોમાં બતાવેલા કોઈ પણ ઉપાયથી ચિત્તશુદ્ધિ થાય છે અને શુદ્ધ થયેલું ચિત્ત ઝડપથી, ધ્યાનસ્થ-એકાગ્ર થઈ શકે છે. આ બધા સિવાય પણ અન્ય અનેક ઈષ્ટ ઉપાયો છે, તેનો પણ સહારો એકાગ્રતાપ્રાપ્તિ માટે લઈ શકાય છે.

ઉપરોક્ત સઘળા ઉપાયોનો અભ્યાસ કરીને એકાગ્ર થઈ શકનાર કેવો અધિકાર પ્રાપ્ત કરે છે તે હવે પછીના ચાલીસમા સૂત્રમાં કહે છે જે “રુતમ્ભરા”ના હવે પછીના અંકમાં સમજાવ્યું. અસ્તુ. (કમશઃ)

(“મુક્તા” પુસ્તકમાંથી સાભાર)

ગુરુપૂર્ણિમા મહોત્સવ

સંકલન : પ્રવીણભાઈ શાહ

તારીખ ૨૫-૭-૨૦૧૦ને રવિવારના દિવસે ઓમ્ પરિવારનો ગુરુપૂર્ણિમા મહોત્સવ સેંટ ઝિવયર્સ હાઈસ્કૂલ પાસે કામનાથ મહાદેવના હોલમાં ઊજવાયો. પ્રસંગની શરૂઆત ડો. પરેશભાઈએ ગુરુવંદનાનો એક શ્લોક ગાઈને કરી.

ગુરુબ્રહ્મા ગુરુવિષ્ણુઃ ગુરુદેવો મહેશ્વરઃ ।

ગુરુઃ સાક્ષાત્પરં બ્રહ્મઃ તસ્મૈ શ્રી ગુરુવે નમઃ ॥

તેમણે કહ્યું : સૌને જયનારાયણ. આજે ગુરુપૂર્ણિમાનો દિવસ - જેની આપણે આખું વરસ ખૂબ આતુરતાપૂર્વક રાહ જોતા હતા તે દિવસ, પૂજ્યશ્રી ગુરુદેવનું ઋણ અદા કરવાનો દિવસ. આપણે આપણાં જન્મ જન્માંતરનાં કર્મો-સત્કર્મો ભેગાં કરીને પણ શ્રી ગુરુદેવના ઋણના એક અંશ જેટલું ઋણ પણ અદા ના કરી શકીએ. જો કંઈક કરવું જ હોય, તો આપણે તેઓશ્રીની વાણી-તેમની સાચી સમજણની વાતોને આપણા જીવનમાં ઉતારી શકીએ તોયે ઘણું. એમના સત્સાહિત્યનો અપણા સ્નેહીજનોમાં, આજુબાજુમાં-સમાજમાં પ્રચાર-પ્રસાર

કરીએ તો તે સાચું ગુરુપૂજન થયું ગણાય. તો આવો, આપણે સૌ ભેગાં મળીને શ્રી ગુરુદેવની ઈચ્છા મુજબ આજની આ ગુરુપૂર્ણિમાની, મહેમાન બનીને નહીં પણ યજમાન બનીને, આપણો પોતાનો આ પ્રસંગ છે એમ સમજીને, ખરા દિલથી ઊજવણી કરીએ. સત્યધર્મગુરુદેવકી જય.

સમારંભનું સંચાલન કરતાં ડૉ. સદ્ગુરુ સમર્પણભિક્ષુજીએ કહ્યું: પરમાત્માની દયાથી હમણાં વરસાદનું જોર ઘટ્યું છે. ગઈકાલે તો સતત ધોધમાર વરસાદ વરસતાં આ હોલમાં ચારેબાજુ પાણી જ પાણી હતું. બધાંને ક્યાં બેસાડીશું એ પ્રશ્ન હતો. હોલના મુખ્ય ટ્રસ્ટી બહારગામ ગયા હતા. ડેકોરેશનવાળા કોન્ટ્રાક્ટર ભાઈ કહે કે, ગાદલાં પલળશે તો ડબલચાર્જ થશે. સ્વયં સેવકભાઈઓએ ઉપરની છતમાં વેન્ટિલેટરોમાં મોટી મોટી તાડપત્રીઓ લાવીને બાંધી. હોલમાં ભરાયેલું પાણી ઉલેચ્યું. બેત્રણ વખત પોતાંથી સફાઈ કરી. રાતના ૪.૦૦ વાગ્યા સુધી બધાં અહીં જ રોકાયાં અને કામ પૂરું કર્યું.

અત્યારે ૮.૦૦ વાગી ગયા છે. ઘણાંબધા ગુરુપ્રેમીઓ આવી ગયા છે. ધીમો ધીમો વરસાદ વરસે છે એટલે હજુ ૧૫-૨૦ મિનિટ રાહ જોઈને પછી કાર્યક્રમ ચાલુ કરીશું.

શ્રી ગુરુદેવ એમની નાદુરસ્ત તબિયત હોવા છતાં આપણા આનંદ માટે-આપણને અધ્યાત્મનું ભાથું બંધાવવા માટે પધારે છે, તો આપણી પણ ફરજ બને છે કે સૌ સ્વયંશિસ્તમાં રહીએ. પૂજ્યશ્રીને જરાયે અસુવિધા ન થાય તેનો ખ્યાલ રાખીએ.

શ્રી ગુરુદેવ તો દયાના સાગર છે- કરુણાના સાગર છે. એમાંથી એક બુંદ મેળવીને સદ્ભાગી બનીએ -ગુરુપૂજનનો લહાવો લઈએ - કાર્યક્રમને સફળ અને સુંદર બનાવીએ.

તું પ્યાર કા સાગર હે, તું પ્યાર કા સાગર હે,
તેરી એક બુંદ કે પ્યાસે હમ,
તેરી એક બુંદ કે પ્યાસે હમ.

તું પ્યાર કા સાગર હે, તું પ્યાર કા સાગર હે.

હવે આપણે ઓમ્ પરિવારના દિવંગત આત્માઓને શ્રદ્ધાંજલિ આપીશું.

ઓમ્ ગુરુ ઓમ્ ગુરુ પ્રણવોચ્યાર ગૂંજયો સર્વજગમાં રણકાર

ઓમ્ ગુરુ ઓમ્ ગુરુ પ્રણવોચ્યાર ગૂંજયો સર્વજગમાં રણકાર.

મંત્રનો પાંચેક મિનિટ જપ કરીને બે મિનિટનું મૌન પાળ્યું -ધ્યાન કર્યું, દિવંગતને શ્રદ્ધાંજલિ આપી.

ડોક્ટર ભિશુજીએ વાતને આગળ વધારતાં કહ્યું કે, આપણામાંથી ઘણાંને જૂઠું બોલવાની-બહાનાં બતાવવાની કે ભળતી જ વાત કરવાની ટેવ હોય છે. ઘરમાં માતાપિતા કે વડીલો આગળ ખોટું બોલવાની ટેવ હોય છે. આપણી આ ટેવને આપણે ગુરુસંતો સુધી તો ના જ લઈ જવી જોઈએ. ગુરુજીએ આપણને કોઈ કામ સોંપ્યું હોય અને તે ના થઈ શક્યું હોય તો પૂજ્યશ્રી પાસે ખોટાં બહાનાં તો કાઢી જ કેમ શકાય? સાચી હકીકત જણાવતાં આપણને વાંધો શો છે! ગુરુજી આપણને ઠપકો આપે તો તે સાંભળવાની તૈયારી કરીને પણ, જો સાચી વાત કહેવાનો પ્રયત્ન કરીશું, તો હું માનું છું કે આપણું જીવનઘડતર સારું

થશે. ફાયદો આપણને પોતાને જ થવાનો છે. આપણી કંઈ ભૂલચૂક થઈ હોય તો શ્રીગુરુદેવને મનોમન પ્રાર્થના કરીએ કે, હે ગુરુદેવ ! આપ મહાન છો. આપ સર્વજ્ઞ છો. મારી જે કંઈ ભૂલ થઈ છે તે માટે આપને યોગ્ય લાગે તેમ કરશો.

લગભગ ૧૦.૧૫ વાગ્યે શ્રી ગુરુદેવનું આગમન થયું. શશિકાન્તભાઈએ પૂજ્યશ્રીના આગમનની છડી પોકારી.

સરોજબહેન-હંસાબહેન વગેરેએ પૂજ્યશ્રીનું સ્વાગત કર્યું.

વલસાડ ઓમ્ પરિવાર તરફથી કિરણભાઈએ ગુરુદેવનું સ્વાગત કર્યું. દર વર્ષની જેમ શ્રી ગુરુદેવના માથે જરી- કિનાખાબના ભરતવાળો સાફો પહેરાવ્યો, તુલસીનો મોટો હાર પહેરાવ્યો.

સરોજબહેન- દેવુભાઈના પરિવારે અને ચંદ્રકાન્તભાઈના પરિવારે પૂ. શ્રી ગુરુદેવની આરતી ઉતારી.

પૂજ્યશ્રી ગુરુદેવનાં આશીર્વાચન

સૌને વંદન-અભિનંદન-આશિષ. આજે ગુરુપૂર્ણિમા નિમિત્તે આપણે સૌ ભેગાં મળ્યાં છીએ. આજે સાંજે અમેરિકામાં ગોપાલભાઈને ત્યાં પણ ગુરુપૂર્ણિમા ઊજવવાનું નક્કી થયું છે. અમે અહીં “ધર્મમેઘ”માંથી બોલીશું, તેઓ ત્યાં સાંભળશે. શક્ય હશે તો જોઈ પણ શકાય એવી ગોકવણી કરવાની છે.

આટલાં વરસોમાં આજે સંતોષ થયો- આ હોલ જોઈને ! (સૌએ તાળીઓ પાડી) જતાં જતાં પણ આવો હોલ મળ્યો ખરો. આટલાં વરસો તો હેરાનગતિમાં ગયાં પણ હવે જેટલું રહેવાય એટલું ખરું. હોલ નીચે (ગ્રાઉન્ડ ફ્લોરમાં) છે, વિશાળ છે, પુષ્કળ હવા-ઉજાશ છે. લાદી તો ખૂબ સુંદર છે, પણ એના ઉપયોગ સાવધાનીપૂર્વક કરવો પડે’ તરત જ લપસી જવાય.

હવે આ કિરણભાઈ ગુરુજીને પહેરાવવા માટે સાફો અને તુલસીનો મોટો હાર દર વખતે લાવે છે. સાફો તો અમે આપણા નજીકના કોઈ પરણવા જતા હોય તે વરરાજાને પહેરાવી દઈએ છીએ. દર વરસે એક વરરાજા પરણે છે. પણ આ તુલસીનો મોટો હાર તો એમનો એમ જ પડ્યો રહે છે. આ તુલસીના હારની ઉછામણી કરી હોય તો કેવું?! બધાંએ સત્યધર્મગુરુદેવ કી જય બોલાવી.

ગુરુજીએ ઉછામણી શરૂ કરી.

સવિતાબહેન પ્રજાપતિ પરિવાર તરફથી રૂ. ૧૦૦૧/-

ઠાસરાવાળાં નીમુબહેન તરફથી રૂ. ૫૦૦૧/-

ડાકોર ઓમ્પરિવાર (વિનોદભાઈ) તરફથી રૂ. ૭૦૦૧/-

ગુરુજીએ કહ્યું: ૭૦૦૧ /- એક વાર... બે વાર
... હવે 'છે' કોઈનો વિચાર.... સત્યધર્મગુરુદેવ કી જય.

જેઓ ઉછામણી બોલ્યાં એ ત્રણેય સ્ટેજ પાસે
આવે. ડૉ. ભિક્ષુજી ! તુલસીના આ હારમાંથી સૌને ૧૦-
૧૫, ૧૦-૧૫ પાન કાઢીને એ ત્રણેય જણને આપો. જે
પૈસા તમે ત્રણ જણ બોલ્યાં છો એ તમને તમારી પ્રસાદી
તરીકે ભેટ !

ગઈ કાલે સુરેન્દ્રનગરથી ફોન આવી ગયો હતો.
આ હાર એ લોકોએ માગી લીધો છે. આ તો આપણે
ઉછામણી કરીને એક નવા પ્રકારનો આનંદ લીધો.

એવામાં ગુજરાત સમાચારના પ્રેસ ફોટોગ્રાફર
શ્રી ઝવેરીલાલ મહેતા આવ્યા. શ્રીગુરુદેવે તેઓશ્રીને
આવકાર આપ્યો : ઝવેરીલાલ ! પધારો ... પધારો...!
કેટલી ઉંમર થઈ ?! ૮૩ વર્ષ (હોલમાં સૌએ તાળીઓ
પાડી) જુઓ, તેઓ કેટલા સ્ફૂર્તિથી ચાલે છે ! ગુરુજી વતી
ડૉ. ભિક્ષુજીએ તેમને વસ્ત્રરૂપી કવચ ઓઢાડ્યું.

અત્યારે અમારે ૮૨ વર્ષ થયાં, આ ઝવેરીભાઈને
૮૩ થયાં અને છતાંયે કેવી દોડાદોડી ! કેટલી બધી પ્રવૃત્તિઓ.
તો છેક સુધી તંદુરસ્તી જળવાઈ રહે તેવો પ્રયત્ન કરતાં રહેવું
જોઈએ, ફળની આશા રાખ્યા વગર - મા ફલેષુ કદાયન !

આપણી ગુરુપૂર્ણિમાની પત્રિકા, તમે સૌએ જોઈ
હશે? કદાચ બધાને ના પણ મળી હોય. પત્રિકામાં શું શું છે
એનો ખ્યાલ આવે એટલે વાંચીએ. એમાં ગુરુજીના ફોટા
નીચે થોડીક લીટીઓ લખેલી છે.

હાડયામડાં બહુ બહુ ચૂંથ્યાં ચાખોજી મધ મીઠું,
બહુ દિવસથી ખોળું હું તમને આજે મુખડું દીઠું.

આમ તો આ પ્રાથમિક શાળાનાં નાના બાળકોની
કવિતા જ છે. બાળકોના આનંદ માટે રચાયેલી છે. પણ
એટલા ઊંચા સ્તર પર લીધેલી છે- “તેજણને ટકોર”. સ્વયં
વાંચી, સ્વયં એનો અર્થ હૃદયમંદિરમાં ઘૂમરાવા દઈએ તો

તે વધુમાં વધુ ઉત્તમ. પછી એનો અર્થ કરીએ તેમ એમાં
ફીકાશ આવી જાય. ફક્ત એટલો જ એનો અર્થ રહેશે.
અર્થ કંઈ નહીં કરીએ તો અનેક અર્થો નીકળશે - કેટલા
બધા અર્થો તેમાં સમાયેલા છે!

હાડયામડાં બહુ બહુ ચૂંથ્યાં.... લખનારાએ કેવો
ગજબ કર્યો છે! એનો અર્થ ક્યાંથી ક્યાં જાય છે! મોટા
મોટા વિદ્વાનોના છક્કા છોડાવી દે... મોટા મોટા પંડિતોને
ભૂ પીતા કરી નાખે - હાડયામડાં બહુ બહુ ચૂંથ્યાં...
પંચમહાભૂતનાં શરીરો - પુરુષ માટે સ્ત્રીનું શરીર... સ્ત્રી
માટે પુરુષનું શરીર - જગતનો તમામ પ્રપંચ... એમાં જ
લવલીન રહ્યાં, એમાં જ તલલીન થઈ ગયાં. ઉબરા તો
ડુંગરા થઈ ગયા એવી સ્થિતિમાં આવી ગયા. હવે તો ખબર
પડી ગઈને કે હાડયામડાં જ હતાં-મીઠું મધ નો'તું !

મધપૂડાનું વન હતું એ નહીં માંખોનો પાર,
બટકું પૂડો ખાવા જતાં વળગી લારો લાર.

રીછે વનરાજને ફસાવી દીધા. બટકું પૂડો ખાવા
જતાં શી દશા થવાની છે તેનો ખ્યાલ હતો, કેવી ભયંકર
યાતનામાં મુકાઈ જઈશું તેની ખબર હતી, તો યે...
લાલચ...! અને પછી સિંહની શી સ્થિતિ થઈ?

આપણે આપણી છાતી પર હાથ મૂકીને જોઈએ
તો, દુ:ખ વધારે છે, સુખ-શાંતિ તો ચમકારાની જેમ આવીને
ચાલી જાય છે, પણ દુ:ખનાં તો પોટલાં જ હોય છે.

પૂર્વજન્મનું ભાથું બાંધવાનું હતું તે ચૂકી ગયાં.
જેમણે આપણું સર્જન કરીને રમતાં મૂકી દીધાં તે ભૂલી ગયાં.

તો ગુરુસંતો શું કહે છે? હાડયામડાં બહુ બહુ
ચૂંથ્યાં હવે તો મીઠું મધ ચાખો બાપલા ! તો આ પણ
સુખશાંતિ, આપનારો એક મંત્ર જ છે.

પૂજ્યશ્રીગુરુદેવનાં આશીર્વાચન પછી ભજનનો
કાર્યક્રમ થયો. શ્રી તુષારભાઈ, વિરેનભાઈ, શ્રી લીલાબહેન
તથા બીજાં બહેનોએ ભજન ગાયાં.

૧. જગતમાં એક જ જનમ્યો રે જેણે રામ ને ઋણી રાખ્યા....

૨. સવારી રે ચડી સનાતન સંતની....

૩. ચઢી આજ આનંદની હેલી.. ગુરુજીની પૂજા કરું કેવી...

૪. હરી કે જન તૂં હેત કર, કર ગુરુદેવ સે પ્રીત

ક્યોંકિ?! માલ મૂલક હરી દેત હે,
લેકિન ગુરુજી ?! ગુરુજી હરી દેત.
દેખો ભક્તો દિન સુહાના આ ગયા.....

પ. ઓમ્ગુરુજીએ મને મારગ બતાવ્યો,
એ..રે..મારગ તો ભક્તિનો મારગ...
તમે ભક્તિના મારગે ચાલો મારા ભાઈ,
ગુરુ વિના જ્ઞાન ક્યાંથી રે મળે?

શ્રી નંદલાલભાઈ દવેના શુભાશિષ્ય

સ્વાધ્યાય પરિવાર - ઓમ્પરિવારમાં દરવરસે ગુરુપૂર્ણિમા પર આવું છું. બે વરસ પહેલાંય આવ્યો હતો ત્યારે બાપુએ કહ્યું હતું: જેને બોલવું હોય તે અહીં આવીને બે શબ્દો બોલે. બાપુ હુકમ કરે કે, નંદલાલભાઈ! બે શબ્દો બોલો. એટલે આપણે બોલીએ જ. બાપુનો પરિચય આપવાનો ના હોય. બાપુ પોતે સર્વજ્ઞ છે અને એમણે જીવનમાં જે મેળવ્યું છે તે આપણને દર વરસે થોડું થોડું આપે છે. આજે આપણને એમના આશીર્વાદ મળે, તો તે આવતી ગુરુપૂર્ણિમા સુધીના જ છે કે એક વર્ષ માટેના જ એ આશીર્વાદ છે એમ નહીં માનવાનું. એ એમના જીવનભરના આશીર્વાદ છે. આપણે એમના આશીર્વાદ લેવાનું ચૂકવું ના જોઈએ. હું મારું મુંબઈનું બધું કામ પડતું મૂકીને ગુરુપૂર્ણિમાએ અવશ્ય આવી જાઉં છું. ભગવાનના આપણે ગુણો ગાઈ શકીએ નહીં. આપણું એ ગજું નથી. બાપુ શું હતા? એમણે શું કર્યું, એ આપણે સૌ જાણીએ છીએ. વરસો પહેલાં બાપુ મારે ત્યાં મુંબઈ આવ્યા હતા. રાત્રે મોડા સુધી વાતો કરી હતી. રાતના ૩.૦૦ વાગી ગયા હતા. મારા એક મિત્ર પણ સાથે હતા. જેમ સૂર્યના પ્રકાશથી આખી આ દુનિયા જીવે છે એમ બાપુ અહીં બેઠા હોય અને એમનું તેજ આપણને સૌને મળે તો આપણું જીવન કૃતાર્થ થાય. આપણે એમના આશીર્વાદ લેવા જ જોઈએ.

આ પ્રસંગે પ્રવચનો આપવાનાં ના હોય.

હાઈકોર્ટમાં ૩૦-૪૦ વર્ષ પ્રેક્ટિસ કરી છે એટલે ગમે તે વિષય પર બોલવાનું તો ફાવે. બાપુની હાજરી હોય એટલે આપણે તો એમના આશીર્વાદ જ લેવાના હોય. મારી તમને સૌને વિનંતી છે કે, ગમે તે પરિસ્થિતિમાં હોઈએ, આપણે ચાહે લાખોપતિ હોઈએ કે કરોડપતિ, ચાહે બિમાર હોઈએ પણ ગુરુજીના આશીર્વાદ લેવાનું ચૂકવું ના જોઈએ. સત્યધર્મગુરુદેવ કી જય- જયનારાયણ.

ડોક્ટરસાહેબે કહ્યું: હમણાં એક બહેને સુંદર ભજન ગાયું. રાગ સરસ હતો. અવાજ સારો હતો. હું એ બહેનને અને આપને સૌને એક વિનંતી કરું કે, આપણા ગુરુજીએ રચેલાં ભજનો જો આવા રાગમાં અને આવા ઢાળમાં ગવાય તો કેવું સારું!

હવે આપણે ગુરુપૂર્ણિમા નિમિત્તે અહીં ભેગાં થયાં છીએ, તો એની થોડી વાતો કરીએ. ગુરુસંતો તો ઊંચે ટોચ પર બિરાજે છે. આપણને તળેટીમાંથી ઊંચે લઈ જવા માટે- તેમની સંગાથે લઈ જવા માટે- આપણને ઊર્ધ્વગતિ કરાવવા માટે તેઓ ક્યારેક નીચે તળેટી સુધી આવે છે. આપણો હાથ પકડીને એક એક પગથિયું કરીને ઉપર ચઢાવે છે. તેઓ આપણા કલ્યાણ માટે કેટલી હદ સુધી નીચે ઊતરે છે!! આપણે એમને એટલા બધા નીચે ઊતરવા ના દેવા હોય તો આપણે પોતે પ્રયત્ન કરીને ધીમેધીમે અડધું પગથિયું, પોણું પગથિયું-એક પગથિયું - એમ ઊંચે ચઢવાનો પ્રયત્ન કરવો જોઈએ. તો એ સાચું ગુરુપૂજન કર્યું કહેવાય- એ સાચી ગુરુપૂર્ણિમા ઊજવી ગણાય. સત્યધર્મગુરુદેવ કી જય.

એ પછી ગુરુપૂજનનો કાર્યક્રમ થયો. ભાઈઓએ બહેનોએ બાળકોએ પૂરી શ્રદ્ધાથી અને ઉમંગથી શ્રીગુરુદેવની ચરણપાદુકાઓનું પૂજન કર્યું. ભોજન-પ્રસાદ લીધો. પૂરી શ્રદ્ધા અને ઉત્સાહથી કાર્યક્રમ સંપન્ન થયો. સત્યધર્મગુરુદેવ કી જય.

સંતોને હાની-લાભ નથી

સંતપણું એ કાંઈ આરોપિત વસ્તુ નથી. સંતપણું એ તો એક જીવનશૈલી છે. 'સ' અને 'અંત' એટલે જેની મિથ્યા સમજણનો સારી રીતે અંત આવી ગયો છે તે. આપણે સંતને ઓળખીએ કે ના ઓળખીએ તેથી તેમને કાંઈ હાની-લાભ નથી.

- યોગભિક્ષુ

ટેલિફોન પર પ.પૂ. શ્રી ગુરુદેવનાં આશીર્વાચન

સંકલન : પ્રવીણભાઈ શાહ / ભાવેશભાઈ રાવલ

તાલીમ કેન્દ્ર - મણીનગર

(૧) તા. ૨૩-૮-૨૦૧૦, સોમવાર

આજે શ્રાવણ મહિનાનો સોમવાર. તમે સૌ શ્રાવણ મહિનાનો સારો લાભ લઈ રહ્યાં છો. સૌને ધન્યવાદ. સૌને વંદન-અભિનંદન-આશિષ. પરમાત્માને આપણે પ્રાર્થના કરીએ કે, આ રીતનો લાભ આપણને મળ્યા કરે.

તુલસીદાસનો એક દોહરો છે :

તુલસી- તુલસી સબ કહે, તુલસી બન કી ઘાસ,
કૃપા ભયી રધુનાથ કી, તો હો ગયે તુલસીદાસ.

તુલસીદાસ કહે છે કે, સૌ તુલસી-તુલસી-તુલસી કહે છે, પણ તુલસી તો માત્ર વનનું એક ઘાસ છે, એક વનસ્પતિ છે. કૃપા ભયી રધુનાથજીની-કૃપા થતાં તે તુલસીમાંથી-રામાયણના રચયિતા મહાન તુલસીદાસ થઈ ગયા- જ્યારે પરમાત્માની અને ગુરુસંતોની કૃપા મેળવી ત્યારે. ગુરુસંતોની કૃપાની કેટલી મોટી મહત્તા છે, મહાપુરુષોની કેટલી મહત્તા છે એ સમજાવી રહ્યા છે.

સાપ-વીછી-એને લોકો જુએ તો પકડીને મારી નાખે છે. પણ જ્યારે એ જ સાપ દેવાધિદેવ મહાદેવના ગળામાં અને હાથ ઉપર શણગારરૂપે શોભી રહ્યો હોય ત્યારે એમની પણ પૂજા થાય છે. મહાદેવની પૂજાની સાથે સાથે જેરી સાપ અને વીછીની પણ પૂજા થવા લાગે છે.

કોઈ સામાન્ય અયોગ્ય માણસ પણ વધુ યોગ્યતાવાળા માણસના સંગમાં રહેવા લાગે, તો તે પણ મહાન બની જાય છે. લોકો એની પણ ઈજ્જત કરે છે, માન આપે છે, સલામ ભરે છે. મહાનની તો મહત્તા છે જ, પણ એની ક્ષામ્માં રહેનારની પણ માનમર્યાદા વધી જાય છે.

તુલસી-તુલસી સબ કહે, તુલસી બન કી ઘાસ,
કૃપા ભયી રધુનાથ કી, તો હો ગયે તુલસીદાસ.

થોડામાં કેટલું બધું કહી નાખ્યું! આપણે પણ ગુરુસંતોની-પરમગુરુ પરમાત્માની કૃપા મેળવીને તુલસીદાસ બની જઈએ, એમના જેવા મહાન બની જઈએ. મનુષ્યજન્મની સાર્થકતા પ્રાપ્ત કરી લઈએ

સત્યધર્મગુરુદેવ કી જય.....જય નારાયણ..

(૨) તા. ૩૦-૮-૨૦૧૦, સોમવાર

હેલો..... માઈક બરાબર ગોઠવાયું છે?.....

સત્યધર્મગુરુદેવ કી જય..... ઓમ નમ: પાર્વતી પતયે હર.... હર... મહાદેવ હર... !

સૌનું સ્વાગત-સૌને વંદન-અભિનંદન-આશિષ. શ્રાવણ મહિનાના સોમવારનો લાભ તમે બરાબર લો છો. મહાભાગ્યશાળી છો. તમે સાચા બુધ્ધિશાળી છો. ગુરુસંતોની વાણી સાંભળવી, સત્સંગ કરવો, લાભ લેવો એ સાચો બુદ્ધિમાન.

માણસ બુદ્ધિ દોડાવે પણ શામાં દોડાવે? જગતના પ્રપંચમાં બુદ્ધિ વાપરે, એકબીજાને છેતરવામાં બુદ્ધિ વાપરે, પણ એટલું એ સમજી ના શકે કે, આપણે કોઈકને છેતરીએ છીએ, તો કર્મના સિદ્ધાંત પ્રમાણે તો આપણે પોતે જ પણ છેતરાઈએ છીએ અને પાછા પોતાને મહાબુદ્ધિમાની સમજીએ છીએ. તમને બધાંને અમારાં ખૂબખૂબ આશિષ છે.

કબીરજીનો એક દોહરો જોઈએ :

કબીર કહે કમાલ કો, દો બાતાં શીખ લે,
કર સાહેબ કી બંદગી ઔર ભૂખે કો અન્ન દે.

સંત કબીર શું કહી રહ્યા છે?!.....કોને કહી રહ્યા છે?!...કમાલ નામના પોતાના શિષ્યને..... કમાલ નામના પોતાના પુત્રને કહી રહ્યા છે કે, હે કમાલ! બે વાત તું શીખી લે, સમજી લે-જાણી લે....જગતમાં આવીને જો કંઈ શીખવાનું હોય તો આ બે વિદ્યા છે મોટામાં મોટી....બધાં શાસ્ત્રોનો સાર એમાં આવી જાય છે. કઈ

બે વાત?!... કર સાહેબ કી બંદગી ઓર ભૂખે કો અન્ન દે. સાર એનો શું થશે?!... ભજન અને ભોજન.

કર સાહેબ કી બંદગી-ભગવાનનું ભજન કર અને ભૂખ્યાને ભોજન કરાવ. આ બે વાત જ મુખ્ય. બાકી બધું ગૌણ! અવારનવાર આપણે ભજન અને ભોજનની વાત કરીએ છીએ. મનુષ્ય જન્મ ધારણ કરીને શું કરવાનું હતું? ભજન કરવાનું હતું, મનુષ્યજન્મ સાર્થક કરવાનો હતો, પણ એ વીસરી ગયા અને મહાપ્રપંચમાં પડી ગયા. કેવા માયાવી પ્રપંચ!! જાતજાતનાં સંબંધો જાતજાતનાં પ્રલોભનો - જકડી રાખે - છૂટે જ નહીં. તો કર સાહેબ કી બંદગી - મનુષ્ય જન્મ ધારણ કરીને ઈશ્વરનું ભજન કરવાનું હતું, પણ ન કરી શક્યા. ભજન કરવા માટે પણ શરીરને સ્વસ્થ અને તંદુરસ્ત રાખવું પડે. જો કાયા આપણી તંદુરસ્ત હશે; રૂડી રૂપાળી નહીં હોય તો ચાલશે, પણ તંદુરસ્ત હશે તો જ ભજન કરી શકાશે. આપણી તંદુરસ્તી સારી ના હોય તો આપણે બીજાને શું મદદ કરી શકવાનાં હતાં? પ્રભુભજન ક્યાંથી કરી શકવાનાં હતાં? આપણી તંદુરસ્તી સારી રાખીને આપણા કુટુંબની સંભાળ લઈ શકીએ. આપણું કુટુંબ એ જ આપણી દુનિયા. બીજાની દુનિયા તો ગમે તેટલી મોટી હોય, પણ આપણા માટે તો આપણું કુટુંબ એ જ આપણી દુનિયા. એમાં શું ચાલી રહ્યું છે એનું ધ્યાન રાખ, એમની તંદુરસ્તીનું ધ્યાન રાખ. તે બરાબર ભજન કરે છે કે નહીં તેનું ધ્યાન રાખ. કબીરજીએ ટૂંકાણમાં કેટલું બધું કહી દીધું!! સર્વ શાસ્ત્રોનો સાર આપી દીધો.

કબીર કહે કમાલ કો, દો બાતાં શીખ લે,
કર સાહેબ કી બંદગી ઓર ભૂખે કો અન્ન દે.

બીજો એક દોહરો છે :

કબીરા સો મન કિત ગયા જો મન હોતા કાલી,
ડુંગર વુઠયા મેહુલા ગયા નવાણા ચાલી.

આ બીજા દોહરામાં પણ કબીરજી જબરદસ્ત વાત કહી રહ્યા છે. મનમાં કોઈ સારું કામ કરવાનો વિચાર આવે, સત્કર્મ કરવાનો વિચાર આવે, તો એને આવતીકાલ પર મુલતવી રાખીશ નહીં. કેમ? - કે આડી રાત તેની શી

વાત? કાલે પાછો વિચાર બદલાઈ જાય તો?! કંઈક સારો વિચાર આવે તો, આજે નહીં કાલે, કાલે - આવતીકાલે કરીશું એમ નહીં. હમણાં નહીં, હમણાં નહીં, ફરી ક્યારેક વાત એમ નહીં. એ તો તરત જ અમલ કરી લેવાના, એ તક જડપી જ લેવાની. કારણકે, ડુંગર વુઠયા મેહુલા ગયા નવાણા ચાલી. ડુંગર ઉપર વરસાદ પડે, ધોધમાર વરસાદ વરસે, ઢગલાબંધ પાણી પડે તોય એ પાણી ડુંગર ઉપર કેટલો સમય રહેવાનું? કેટલો સમય ટકવાનું? એ બધું પાણી તો જોતજોતામાં તળાવમાં, નદીમાં, નાળામાં કે સરોવરમાં ચાલ્યું જવાનું અને ડુંગર તો એવો ને એવો કોરો થઈ જવાનો - કોરો રહી જવાનો! જો કોઈ સારો વિચાર આવે તો એ તક તરત જ ઝડપી લેવાની. નહીં તો પછી ગયા નવાણા ચાલી. બધું જ પાણી વહી જવાનું- કોરાકટ રહી જવાનું.

તો આ સંતોની વાણી આવી છે. એક એક દોહરામાં તમામ શાસ્ત્રો, ચારેય વેદો, અઢારે પુરાણ, એક સો આઠ ઉપનિષદ - બધું જ આવી જાય. સંતોના અનુભવ કહેવાનું તો ઘણું બધું હોય, તમને પણ સાંભળવાનું ગમે છે, પણ વીજળીના ઝબકારે મોતી પરોવી લેવાનાં. એમ આ બધી વાતો જીવનમાં ઉતારવાની. તમે બધાં બહુ ભાગ્યશાળી છો કે આવી આવી વાતો સાંભળવા મળે છે. થોડું એમ વધારે મીઠું લાગે. ફરી આવતા સોમવારે વાતો કરીશું.

સત્યધર્મગુરુદેવ કી જય.....!

(૩) તા.૬-૯-૨૦૧૦, સોમવાર

સત્યધર્મગુરુદેવ કી જય.... સૌનું સ્વાગત. આજે શ્રાવણ મહિનાનો છેલ્લો સોમવાર. તમે સૌ એ દરેક સોમવારનો લાભ લીધો. ભગવાનની દયા હોય તો જ આ થઈ શકે. પાંચ પાંડવ અને છઠ્ઠા નારાયણ-તારા ખપ્પર બહાર. આ વહેવારરૂપી ખપ્પરમાંથી બહાર નીકળવું એટલે આવો સત્સંગ કરી શકીએ, આવાં સત્કર્મોમાં મનને પરોવી શકીએ, એટલે જ ખપ્પરમાંથી બહાર નીકળવું એમ કહી શકાય. સંતજનોએ કહ્યું છે :

સરોવર-તરુવર-સંતજન, ફૂલેફૂલે પરહેત
ઈત તે વે પાહન હનત, ઉત તે વે ફૂલ દેત.

સરોવર, વૃક્ષો, સંતજનો ફૂલે ફૂલે છે, પણ તે કોના માટે? પોતાના માટે નહીં? પરહેત - બીજાંઓનાં હિત માટે. કેવો સ્વભાવ આ સંજનોનો છે! તરુવર એટલે કે ઝાડ-વૃક્ષ, અહીંથી લોકો એમની ઉપર પથ્થર ફેંકે છે, તો સામેથી તે શું આપે છે? ફળ આપે છે. કેટલી ઊંચી ભાવના! કેટલો ઉમદા સ્વભાવ! સામાન્ય મનુષ્યનાં જીવન કરતાં એમનું જીવન કેટલું ઊંચું! માણસ પોતે ભણે-ગણે, સારું કમાય. મોટરગાડી, બંગલા વસાવે, મોટો માણસ બને, પોતાનો વિકાસ કરે - ફૂલે ફૂલે એટલે એમાં બધુંએ આવી ગયું. એમ માને પણ પોતાની સાથેનાં બધાંનો વિકાસનો પ્રયત્ન કરવો જોઈએ. બીજા માટે કંઈક કરી છૂટવું જોઈએ. પોતે તો ફૂલે ફૂલે પણ કોના માટે? બીજા માટે. સામાન્યજનોમાં અને સંતજનોમાં આટલો ફરક.

અનુભવીઓ કહે છે: આનું નામ જિંદગી જીવ્યા કહેવાય. આનું નામ મનુષ્ય જન્મ સાર્થક કર્યો કહેવાય. આનું નામ જ માતાની કૃપે જન્મ લીધો સાર્થક થયો કહેવાય. મનુષ્ય જન્મની સાર્થકતા આ રીતે જીવન જીવવામાં છે.

તો ભગવાનની દયાથી સંતજનો પાસેથી, ગુરુજનો પાસેથી, આવી વાતો સાંભળતા રહીએ, એમના ચરણોમાં બેસતા રહીએ, જેટલું બને એટલું એમની પાસેથી લેતા રહીએ - પચાવતા રહીએ અને મનુષ્ય જન્મ સાર્થક કરીએ. આપણી પાસે ગમે એટલો પૈસો હોય, મોટો પગાર હોય, મોટર ગાડી હોય, પણ જો મનની શાંતિ જ ના હોય તો એ બધું શા કામનું?! માટે તન-મન અને ધન એ ત્રણેય તંદુરસ્ત હોવાં જોઈએ.

ભગવાનની દયાથી તમને આવી વાતો સાંભળવાની ગમે છે. જો આવી વાતો સાંભળવાની ગમતી જ ના હોય તો સત્સંગમાં જઈએ જ શાના?

આપણે આપણા શરીર માટે કંઈક કરીએ. પતિ કે પત્ની માટે કંઈક કરીએ. બાળબચ્ચાં કે માતાપિતા માટે, ભાઈબહેન કે સગાંસ્નેહીઓ માટે કંઈક કરીએ. એમ કરતાં કરતાં 'વસુદેવ કુટુંબકમ્' જીવમાત્રના કલ્યાણ માટે પ્રયત્ન કરતાં રહીએ.

શ્રાવણ મહિનાનો આજે છેલ્લો સોમવાર. તમો સૌએ શ્રાવણ મહિનો કર્યો હશે, તમારી રીતે ઊજવ્યો હશે.

તમારી સમજણ પ્રમાણે અને મહેનત પ્રમાણે ભગવાન તમને એનું ફળ આપશે. ફરી ફરીને ભગવાનને પ્રાર્થના કરીએ કે પરહિત કાજે આપણે વધુ ને વધુ ફૂલેફૂલે થઈએ. બીજાંને વધુને વધુ સહાયરૂપ થઈ શકીએ. જેમ વધુ ને વધુ ફૂલેફૂલે તેમ વધુ ને વધુ પરહિત થાય. આમ પરસ્પરનો વિકાસ થાય અને પરસ્પરાવલંબી થઈએ.

સત્યધર્મગુરુદેવ કી જય.....!

(૪) તા.૮-૯-૨૦૧૦, બુધવાર

સૌને વંદન-અભિનંદન-આશિષ. આ વખતે તમે સૌએ શ્રાવણ મહિનાનો સારો લાભ લીધો. આજે પૂર્ણાહુતિ છે.

સ્વમાન! સ્વમાનની કેટલી મોટી મહત્તા છે, કિંમત છે? તેના માટે અનુભવીઓ કહે છે :

આવ નહીં, આદર નહીં, નહીં નૈનો મેં નેહ,
તુલસી વહાં ન જાઈએ, ભલે કંચન વરસે મેહ.

માણસે ક્યાં જવું-આવવું જોઈએ? સ્વામાનની મહત્તા સમજવી જોઈએ. આપણે કોઈ જગ્યાએ જઈએ ત્યારે ત્યાં આપણને કોઈ 'આવો' નથી કહેતા, કંઈ આદર નથી આપતા કે એમની આંખોમાં આપણા માટે કોઈ ભાવ-પ્રેમ દેખાતો નથી, તુલસી વહાં ન જાઈએ ચાહે કંચન વરસે મેહ. આટલામાં કેટલું બધું કહી નાંખ્યું કે આવી જગ્યાએ ભલે ને સોનાનો વરસાદ વરસતો હોય, તોપણ જવું જોઈએ નહીં. આટલી વસ્તુ ત્યાં ના હોય તો એ કંચનના વરસાદને આપણે શું કરવાનો?!

જે કાંઈ સ્થૂળ સંપત્તિના ઢગલા આપણે ભેગા કરીએ છીએ તે શેના માટે કરીએ છીએ? સૌ આપણું માન સાચવે, આપણી પાસે બે પૈસા હોય તો આપણે સૌની લાઈનમાં રહી શકીએ. ભેળું કરીને આપણે આ જ કરવાનું હતું ને કે આપણું સ્વમાન સચવાય? તો કોઈકની ખોટી સંપત્તિ જોઈને ખોટા અંજાઈ ના જઈએ. આપણું સ્વમાન જતું ના કરીએ.

અહીં વાત આપણે સ્વમાનની કરીએ છીએ, અભિમાનની નહીં. ખોટા અભિમાનની વાત આપણે નથી કરતા એ બરાબર યાદ રાખવાનું છે. અભિમાન તો છોડવાનું છે. સ્વમાન સાચવવાનું છે. જ્યાં જરૂર પડે ત્યાં દોડીને

જવાનું છે. ધક્કા મારે તોય ત્યાં પહોંચી જઈએ. અભિમાન તો રાખવાનું જ નથી. ગુરુજનો- આપણા સંતજનો પાસે તો આપણે દોડી દોડીને જવાનું છે. આપણા ગુરુસંતો આપણને બે કડવી વાતો કહે તો યે આપણે તેમને છોડી દેવાના નથી. આ વાત આધ્યાત્મિક જગતની છે. ભૌતિક જગતની આ વાત નથી. એટલે ગુરુજનો-આપણા પૂજ્યજનો આપણને કંઈ કહે તો તે આપણા કલ્યાણ માટે હોય. એમાં માઈ લગાડવાનું નહીં.

કેશવ પ્રભુ કા ક્યા ગયા જબ ભૃગુને મારી લાત!

ભૃગુઋષિએ શ્રી કૃષ્ણ ભગવાનને છાતીમાં લાત મારી કંઈક એવું બની ગયું એટલે તો લાતનું પદચિહ્ન ભગવાનની છાતી ઉપર પડી ગયું અને શ્રી કૃષ્ણ “ભૃગુ-લાંછન” કહેવાયા. એમનું એક નામ “ભૃગુલાંછન” પણ છે. તો, ઉપરથી એ એમનું ભૂષણ બની ગયું. એમાં શ્રી કૃષ્ણનું શું ગયું?!

આધ્યાત્મિક જનો, ગુરુસંતો, પૂજ્ય જનો, વડીલો, માતાપિતા બે કડવી વાતો કહે, તોપણ તે આપણા કલ્યાણ માટે જ છે. આમ, આપણે વિવેકબુદ્ધિ રાખવાની. સ્વમાન સાચવવા માટે આપણી વિવેકબુદ્ધિનો ઉપયોગ કરવાનો છે.

બે દિવસ પહેલાં બેત્રણ બહેનો અમને મળવા આવી હતી. ખાસ્સી ઉંમર એમની હતી. ૭૦ વર્ષ-૮૦ વર્ષ અને ૮૭ વર્ષ. એ મોટા મોટા સંતો સાથે વરસો સુધી રહેલાં. અમને વિનંતી કરતાં કહે: ગુરુજી! બે વાતો સાંભળવાની ઈચ્છા છે.

અમે કહ્યું: આપણે સાંભળ્યું તો ઘણુંયે છે. કેટલાંય વરસોથી સાંભળતાં આવ્યાં છીએ. હવે તો એ બધું જીવનમાં ઉતારીને એનો અમલ કરવાનો હોય. એ પ્રમાણે જીવન જીવવાનો પ્રયત્ન કરવાનો હોય. જોકે આપણે જે કાંઈ સાંભળ્યું છે એની વિસ્મૃતિ ના થઈ જાય એટલા માટે ફરી ફરીને સાંભળતા જ રહેવું પડે. કારણ કે, આપણે તો ચોવીસ કલાક સંસાર-વહેવારમાં લાગેલા રહીએ છીએ. સત્સંગમાં તો માંડ અડધો કલાક-કલાક રહીએ છીએ. એટલે આધ્યાત્મિક જનોની, ગુરુસંતોની સત્સંગવાણીનો લાભ લેવાનો પ્રયત્નો કરવો જ જોઈએ.

ઉમરેઠ

તા.૬-૯-૨૦૧૦, સોમવાર

જય નારાયણ... તબિયત ઠીક છે. ભાઈ! માઈક બરાબર ગોઠવાયું છે?... કેટલાં માણસો આવેલાં છે?...

સત્યધર્મગુરુ દેવ કી જય... સત્ય અને ધર્મ એ જ આપણા ગુરુદેવ અને એમની જય તો જ આપણી જય. ત્યાં ઉપસ્થિત ઉમરેઠ ઓમ્પરિવારનાં પ્રેમીજનોને વંદન-અભિનંદન-આશિષ. તમે સૌએ આખો શ્રાવણ મહિનો સોમવારે સ્વાધ્યાય-ધૂનનો લાભ લીધો એ જાણીને અમને બહુ આનંદ થયો. ભગવાનની દયા હોય ત્યારે જ આપણે આવા આધ્યાત્મિક કાર્યક્રમો કરી શકીએ. ભગવાનને પ્રાર્થના કરીએ કે આવો લંહાવો આપણને ફરી ફરીને આપે, જેથી અમે અમારો મનુષ્યજન્મ સાર્થક કરી શકીએ. સામાન્ય મનુષ્યની જેમ તો સૌ જીવે છે. ખાયા-પીયા ઔર મોજ ક્રીયા! પણ પશુપક્ષીથી પણ સહેજ ઉપર નીકળીને, થોડા ઉપર ઊઠીને, ફરી ફરીને ગર્ભવાસમાં આવવું ન પડે એવી રીતે જીવવું એ વિશેષ જીવન... એવું વિશેષ જીવન જીવીએ. સત્કર્મો કરીએ. આપણા સંતોએ કહ્યું છે કે,

કલ કરે સો આજ કર, આજ કરે સો અબ!

અવસર બીતા જાત હૈ ફીર કરેગા કબ!

જો કોઈ સારું કામ કરવાનો વિચાર આવે તો તે આજે ને આજે પૂરો કરી દો. આવતી કાલ પર બાકી રાખશો નહીં. આજે જ કરી લો, અને આજે - હમણાં કરી દઈશ એમ નહીં. અત્યારે જ તે સત્કર્મ કરી લો. સારા વિચારો-સત્કર્મો અત્યારે જ કરી લો. અવસર બીતા જાત હૈ ફીર કરેગા કબ? આ સમય તો વ્યતીત થઈ જ રહ્યો છે. ઘડી-પલ અને કલાકો નીકળી જતાં વાર નથી લાગતી. તમે પછી તે ક્યારે કરીશ? કલાકો-દિવસો-મહિનાઓ અને વરસો અને પછી જીવન પણ પૂરું થઈ જાય. અવસર વીતી રહ્યો છે. મોકો હાથમાંથી સરી રહ્યો છે. સવાર-બપોર અને સાંજ. આ સૂરજ ઊગ્યો અને આથમ્યો-ઊગ્યો અને આથમ્યો. આપણાં જીવનમાં એક-એક દિવસ ઓછો થઈ રહ્યો છે. આપણું આયુષ્ય ખપાવી જ રહ્યાં છીએ એની આપણને ખબર નથી. જો એની આપણને ખબર પડે તો આપણે પૂરા સાવધાન

થઈ જઈએ અને એક દિવસ જાય તો આપણને કેટલું બધું નુકશાન થયું છે તેની ખબર પડે. આ દિવસ ગયો-આ મહિનો ગયો. વરસ અને જીવન પણ આમ ને આમ ચાલ્યું જવાનું. ઉંબરા તો ડુંગરા થયા અને પાદર થયાં પરદેશ. એક મુક્કો મારીને દીવાલમાંથી ઈંટ કાઢી નાખતા હતા. હવે તો દાદરો ચઢવો હોય તો ય મોટા ડુંગર જેવો લાગે છે. તો -

કલ કરે સો આજ કર, આજ કરે સો અબ!
અવસર ખીતા જાત હૈ, ફીર કરેગા કબ!
રે મન મૂરખ તું, હોતા ક્યું અધીર?
પીછે બાલક જનમ લે, આગે ઉપજત ખીર!

સામાન્ય સંકટની સ્થિતિ આવે તોય માણસ ગભરાઈ જાય છે, હિંમત છોડી દે છે, હલબલી જાય છે. તો સંતો કહે છે કે, બરાબર હિંમત રાખો. ગમે તેવી વિકટ પરિસ્થિતિ આવે તોય હે મન! તારે અધીરા થવાની શી જરૂર છે? રે મન મૂરખ તું હોતા ક્યું અધીર? પીછે બાલક જનમ લે આગે ઉપજત ખીર! બાળકના જનમ પહેલાં જ માતાના શરીરમાં ખીર કહેતાં દૂધ ઉત્પન્ન થાય છે. બાળકનો જન્મ તો પછી થાય છે. એ પહેલાં તો માતાના શરીરમાં દૂધ ઉત્પન્ન કરે છે. પરમાત્માને આપણી ચિંતા છે કે ધરતી પર આવીને શું ખાશે? એટલે માતાના શરીરમાં કેવું સફેદ પૌષ્ટિક દૂધ ઉત્પન્ન કરે છે! આપણા જનમ પહેલાં જ એને બધી ચિંતા છે. એ શું કરશે? શું ખાશે? મોઢામાં દાંત તો હોય નહીં. બાળકને કંઈ દૂર જવું જ ના પડે. માતાના ખોળામાં સૂતાં-સૂતાં જ એને દૂધ મળે. તો, હે મન મૂરખ! તું શા માટે અધીરો થાય છે? ધીરજ રાખ. ધીરજની - ધૈર્યની ખૂબ મોટી મહત્તા છે.

હાથી જેવો હાથી ધીરજથી એક જ ઠેકાણે બંધાયેલો રહે છે તોયે એને મણબંધ ચારો ખાવાનું મળી રહે છે. એના માટે એ ક્યાંય ભટકતો નથી. એક જ ઠેકાણે ધીરજ રાખીને બંધાયેલો રહે છે અને મણબંધ ખાવાનું મળી રહે છે. જ્યારે શ્વાન કહેતાં કૂતરો એક ટુક કે કારણ શ્વાન ધરોધર જાત. બટકુ રોટલો મેળવવા માટે ઘેરઘેર ભટકે છે. ઘેરઘેર ભટકે છે અને તોય ભૂખ્યો જ રહે છે. એને પેટ ભરીને ખાવાનું નથી મળતું.

રહીમન ધીરજ કે ધરે હાથી મણભર ખાત!
એક ટુક કે કારણ શ્વાન ધરોધર જાત!

તો હાથી અને કૂતરાના આ દૃષ્ટાંતથી ધીરજની શી કિંમત છે તે સમજવાનું છે. ધીરજની જીવનમાં શું કિંમત છે તે કહ્યું. ધીરજ કેટલી જરૂરી છે તે સમજાવ્યું. ધીરજ ના હોય તો આપણી પાસે લાખો-કરોડો રૂપિયા હોય તો યે એનાથી શાંતિ ના હોય, મનનું સમાધાન ના થાય. આપણી સ્થિતિ પેલા કૂતરા જેવી થાય. તમે સૌ સદ્ગુણી છો, ધીરજવાળા છો, ગુરુસંત પ્રેમી છો, તેથી તમે આવા કાર્ય-ક્રમો ગોઠવી શકો છો. તમે તો આખો શ્રાવણ મહિનો પ્રોગ્રામ રાખી શકો એમ હતા, પણ ગુરુજીની તબિયત નરમ રહેતી હોવાથી તમે એ વાત મગજમાં રાખીને માત્ર છેલ્લા સોમવારનો કાર્યક્રમ રાખ્યો. “તેજશને ટકોર”, એક સોમવારે પણ લાભ લીધો તે ખૂબ ખૂબ છે. શીલાબેન-ગોપાલભાઈ-તુષારભાઈ-કીર્તિભાઈ-ચિરાગભાઈ અને બધા કાર્યકરો છે એટલે આવા બધા પ્રોગ્રામો થાય છે.

ફરી ફરીને ભગવાનને પ્રાર્થના કરીએ કે આવા કાર્યક્રમો આપણા દ્વારા થતા રહે.

સત્યધર્મગુરુદેવ કી જય.... જય નારાયણ

થપ્પડ મારીને સંભાળી લે છે

જીવનમાં એવા કટુ પ્રસંગો પણ આવે છે કે તેથી આપણને એમ થાય કે, ‘જન્મ પહેલાં દૂધની રચના’ અને ‘દાંત આપ્યા છે તો ચાવશું આપશે જ’ વગેરે ઉક્તિઓ ખોટી છે. અત્યારે આપણી સંભાળ લેનાર કોઈ જ નથી. પણ એ ઓછી સમજણ છે. મનનું ધાર્યું થાય અને ભાવતું મળે તો જ સંભાળ લેનાર કોઈ છે એમ આપણે માનીએ છીએ. પણ ક્યારેય આપણને થપ્પડ મારીને કે ક્યારેક કડવું ભોજન કરાવીનેય સંભાળ જ લેવાતી હોય છે. પણ આપણે ઈન્દ્રિયોની મર્યાદામાં રહીને જ વિચારી શકીએ છીએ અને તેથી ગહનતમ રહસ્યોનું સમાધાન નથી પામી શકતા.

- યોગભિક્ષુ

બહુરત્ના વસુંધરા

સંકલન : પ્રવીણભાઈ શાહ, ભાવેશભાઈ રાવલ

સત્યધર્મગુરુદેવકી જય.ઓમ્ નમઃ પાર્વતીપતયે
હર હર મહાદેવ હર...! સૌને વંદન, અભિનંદન,
આશિષ. આજે જૂન મહિનાનો છેલ્લો રવિવાર.
સ્વાધ્યાયનો કાર્યક્રમ સાંજના સમયે રાખ્યો છે. આ નિમિત્તે
લાભ મળે છે, આનંદ થાય છે, સાત્ત્વિક પ્રવૃત્તિમાં રમમાણ
રહીએ છીએ. ભગવાનની દયા છે. હરવખતે થોડીક થોડીક
વાતો કરીએ છીએ. આજે પણ સાવ નવા જ પ્રકારની
વાતો કરીશું. કેવા કેવા સજ્જનો અને સદ્ગૃહસ્થો જગત
પર છે તેનો આપણને ખ્યાલ આવે એવાં થોડાંક દૃષ્ટાંતો
જોઈએ.

સદ્કાર્ય માટેની જાગૃતિ

ત્રણ ચાર દિવસ પહેલાં એક ભાઈ અમને મળવા
આવ્યા. બેઠા. પગે લાગ્યા. થેલીમાંથી એક કવર કાઢ્યું.
અમારા પગ પાસે મૂકતાં કહે : ગુરુદેવ ! આ અગિયાર
હજાર રૂપિયાનો ચેક છે તે હું ટ્રસ્ટને આપું છું. હમણાં ઘણા
વખતથી કોઈ સારું કામ થયું નથી. ઘણા ટાઈમથી કોઈ
સારું કામ કરી શક્યો નથી. એટલે અત્યારે આપ આ રાખો.
એમ, એ ભાઈ અવારનવાર આપણા ત્યાં આવે છે અને
કંઈક ને કંઈક પગમાં મૂકે છે. હરવખતે એમ જ કહે કે,
હમણાં કંઈ સારું કામ કરી શકાયું નથી.

પછી અમે કહ્યું : તમે ખૂબ જાગૃત કહેવાઓ !
તમને એટલી ખબર તો પડે છે કે કંઈ સારું કામ કરી
શકાયું નથી! આટલો ટાઈમ વ્યતીત થઈ ગયો. આટલા
સમય પહેલાં કંઈક સારું કામ કર્યું હતું. પણ તે પછી
કંઈ થઈ શક્યું નથી. તો તમે ખૂબ જાગૃત અને ખૂબ
સાવધાન કહેવાઓ. અગિયાર હજાર રૂપિયાનો ચેક
આપ્યો અને પાછા કેવી નિર્મળતા બતાવો છો કે,
હમણાંથી કોઈ સારું કામ થઈ શક્યું નથી. બહુ સરસ!
તમારી જાગૃતિ બહુ સારી છે ! આ એક વાત. પછી
બીજી એક વાત છે.

સંતભાવ

દિલ્હીમાં એક બહુ મોટા શેઠ રહે. એમનું કંઈક
મોટું કામ હશે તે પાર પડી ગયું. એમણે ગિરનારના એક
સંતને મોટરગાડી ભેટ આપી. લો બાપજી ! આ મોટર હું
આપને ભેટ આપું છું. આપ વાપરો.

સંત કહે : ના, ના ! મારે મોટરગાડીનું શું કામ?
હું ગાડી રાખીને શું કરું ?

શેઠ કહે : હશે તો કામ આવશે, લઈ લો ને
બાપજી!

સંત કહે : એ તો ઠીક. પણ મારે પાછા પેટ્રોલના
પૈસા ક્યાંથી લાવવા?

તો શેઠ કહે : લો, આ બાર મહિનાના પેટ્રોલના
પૈસા. પણ ગાડી તો તમે રાખો જ બાપજી ! અને બાર
મહિનામાં ગાડી ફાવી ગઈ હોય તો રાખજો અને કદાચ ના
ફાવે તો આપને એ વેચી દેવાની પણ છૂટ !

એક વસ્તુ પોતે આપવી છે પણ તે કઈ રીતે અને
કેટકેટલી વિનંતીઓ કરીને આપે છે!

જ્યારે સામાન્ય માણસ તો ભેટ આપે ત્યારે ?!
અભિમાનનો પાર ના હોય. હજુ આપ્યું ના હોય ત્યાર
પહેલાં તો એના મનમાં એવો એવો ભાવ થવા માંડે કે,
ભેટ સ્વીકારનાર મારી વાહવાહ કરે, મને શાબાશી આપે,
મને આવો-આવો અને આવજો-આવજો કરવા માંડે ને મને
સલામો ભરે ને મારું બહુમાન કરે!!

જ્યારે આ શેઠ? પોતાને ગરજ છે મોટર
આપવાની. મનમાં બસ એક જ ભાવ. કેમ કરીને સંત
રાજી થઈને એમની ભેટ સ્વીકારે.

પછી તો એ સંતને મોટરગાડી ફાવી ગઈ. બાર
મહિના સુધી ઉપયોગ કર્યો. એમને સારી સરળતા થઈ
ગઈ. જ્યાં જાય ત્યાં ગાડી લઈને જ જાય અને ગાડી ઉપર
મોટું બોર્ડ ચઢાવી દીધું : “માતાજીનો રથ.”

સંતનો ભાગ

પ્રજાપતિને ત્યાં આપણો કાર્યક્રમ થાય ત્યારે એમના ત્યાં એક સંત આવે છે. એક મોટા ગરાસદારભાઈને પોતાનું કંઈક કામ થયું હશે એટલે પોતાની મોટી જમીનમાંથી થોડી જમીન ગરાસદારભાઈએ એ સંતને ભેટ આપી. સંતને વળી જમીનનું શું કામ ? એમ ને એમ જમીન પડી રહી. સમય જતાં જમીનોના ભાવ વધ્યા અને બરાબર મોકો આવ્યો ત્યારે ગરાસદારભાઈએ બધી જમીન વેચી દીધી. કરોડો રૂપિયા આવ્યા. પેલા સંતના ભાગની જમીનના એક કરોડ રૂપિયા થતા હતા તે પેલા સંતને આપી દીધા. કહ્યું : લ્યો, આ તમારી જમીનના પૈસા.

સંતે પછી એમાંથી આશ્રમ બનાવ્યો.

એમની એવીબધી વાતો છે કે એક સાંભળીએ અને બીજી ભૂલીએ!

ધન : સત્કાર્ય માટે

આપણા એક ખૂબ પ્રેમી ભક્ત હતા. કિરીટભાઈ એમનું નામ. દર વર્ષે મકરસંક્રાંતિના દિવસે એમના ત્યાં બે ભાઈઓ - સંતો આવે. મકરસંક્રાંતિના પર્વ નિમિત્તે એ બંને ભાઈઓના ત્યાં આખું વરસ ચાલે એટલું અનાજ-પાણી કિરીટભાઈ ભરી આપતા અને કહેતા : આટલું મારા તરફથી રાખો.

વળી, તેઓ આપણી પાસે એમના ઘરે યજ્ઞો પણ કરાવતા. આપણે તે વખતે ઓમ્પરિવારમાં ઘણા હવન-યજ્ઞો કરતા. પ્રસંગોપાત્ત આપણને એમના ત્યાં બોલાવે. કહે કે, 'બાપજી ! હવન કરવો છે. ઓમ્પરિવારને બોલાવીએ.' અમે હા પાડીએ. કહીએ કે, તમે ખૂબ સાવધાન છો. નિમિત્ત ઊભું કરીને વરસમાં એક-બે કાર્યક્રમ તો તમે કરો જ છો. તો તેઓ કહે : 'બાપજી ! અમે તો વાણિયા! બેંક-બેલેન્સ રહેવું જોઈએ! બેંક-બેલેન્સ ઘટવું ના જોઈએ. એટલે જમા તો કરાવતા રહેવું પડે ને!'

એમ ઘણા યજ્ઞો-કાર્યક્રમો એમના ત્યાં આપણા દ્વારા થતા. આપણા સિવાય બીજા કોઈને તો બોલાવે નહીં.

પછી કાર્યક્રમ પૂરો થાય અને અમે નીકળીએ એટલે ઝાંપા સુધી વળાવવા આવે. અમને કહે : બાપજી ! સારા

માર્ગે પૈસાનો ઉપયોગ કરાવે એવા તો આપ એક જ છો. બાકી નાટક, ખેલ, સિનેમા, સડામાં તો ઘણા પૈસા ખરચી નાખીએ છીએ. એક એક હોટલનું એક દિવસનું ભાડું જ દસ-દસ હજાર રૂપિયા ખરચી નાખીએ છીએ. એવા ખર્ચા કરાવવાવાળા તો ઘણા છે. એ બધી જગ્યાએ પૈસા ખરચાવવા માટે તો ઢગલાબંધ માણસો છે. માત્ર આપના દ્વારા જ અમારા પૈસાનો સદ્ઉપયોગ થાય છે.

તો આવી ઘણી ઉપયોગી વાતો આજે કરી. જેટલું યાદ આવ્યું એટલું બોલ્યા. અમુક અમુક વાતો ભૂલી પણ જવાય.

જાગૃત સાધક

ઘણાં વરસો પહેલાંની વાત છે. ત્રિચિનાપલ્લીમાં એક બહેન - વિભૂતિબહેન રહે. એમના પત્રો આવતા. તેઓ લખતાં કે, 'બાપજી ! કોધ હજી ગયો નથી. છોકરાઓ ઉપર કોધ થઈ જાય છે. કોધ જતો નથી'.

એટલે જવાબમાં અમે એમને લખતા કે, 'તમને કોધ આવે છે એની ખબર પડે છે, તો એટલાં સાવધાન કહેવાઓ - એટલાં જાગૃત કહેવાઓ. એટલે એ કોધ જશે ગમે ત્યારે'. 'મને તો એની ખબર જ પડતી નથી.' એમ કહીને હું એમને હસાવતો !

પૈસાથીએ શેઠ અને દિલનાયે શેઠ

આવો જ એક બીજો પ્રસંગ સૌરાષ્ટ્રનો છે. સૌરાષ્ટ્ર-કાઠિઆવાડમાં એક મોટા નેતાજી. નામ ખૂબ જાણીતું. તમે લોકોએ પણ કદાચ સાંભળ્યું હશે. એમને તથા બીજા કેટલાક આગેવાનોને વિચાર આવ્યો કે, સૌરાષ્ટ્રમાં એક મોટું દવાખાનું-હોસ્પિટલ બંધાવીએ. આખા સૌરાષ્ટ્રમાં મોટામાં મોટી ગણાય એવી હોસ્પિટલ બંધાવીએ. ઘણો મોટો ખર્ચ થાય. એટલે ફંડ ફાળો ઉઘરાવવાનું નક્કી કર્યું.

નેતાજી કાગળિયું લઈને ફરવા લાગ્યા. પોરબંદરવાળા શેઠ પાસે ગયા. નમસ્કાર કરીને બેઠા. બધી વાત કરી. શેઠ ફંડફાળાનું કાગળિયું જોવા માગ્યું.

શેઠ કહે : 'નેતાજી ! કેટલો ખર્ચ થાય એમ લાગે છે?'

નેતાજી કહે : 'શેઠજી ! આટલા કરોડનો અંદાજ છે.'

શેઠે કોરો ચેક નેતાજીને આપ્યો અને કહ્યું કે, 'લ્યો આ કોરો ચેક ! જેટલો ખરચ થાય એ બધો મારા તરફથી. હવે બીજે ક્યાંય ઉઘરાવવા જશો નહીં.'

કેટલી બધી ઉદાર દાનવૃત્તિ !!

સત્કર્મ કરવાની કેવી ઉદાત્ત ભાવના ! આને કહેવાય પૈસાથીએ શેઠ અને દિલનાયે શેઠ.

તો આજે સત્સંગનો પ્રકાર સાવ જુદો જ રહ્યો. આજ સુધી આવો પ્રકાર થયો નથી. અત્યારે બહુ યાદ નથી આવતું. પહેલાં તો ઘણુંબધું યાદ આવતું હતું. આ બધાં દષ્ટાંતો ખૂબ પ્રેરણાદાયક છે. મનુષ્યજીવનને સાર્થક કરવા માટે એમાંથી બને એટલું આચરણ

કરવાનો પ્રયત્ન કરવાનો છે. બાકી તો પુનરપિ મરણમ્, પુનરપિ જનનમ્, પુનરપિ જનનીજઠરે શયનમ્... એમાંથી મુક્ત કેમ થવું? મનુષ્યજન્મ મળ્યો છે તો જે ખરું કરવાનું છે તે આ છે. ફરીફરીને માતાના ગર્ભમાં આવીને ઊંધા માથે લટકવું ના પડે, એ યાતનાઓમાંથી કેમ છૂટી જવાય, કેમ કરીને છટકી જવાય એ બધું વિચારવાનું છે.

આવાંબધાં દષ્ટાંતો ગુરુસંતો-સાધુપુરુષો અને સજ્જનો પાસેથી સાંભળવા મળે છે. તો એમાંથી થોડુંક થોડુંક આચરણ કરીને મનુષ્યજીવન સાર્થક કરવાનું છે. અસ્તુ.

સંગઠન શક્તિ

- મિનીષ બી. પટેલ

“સંગઠનશક્તિ”, નામ સાંભળતાંની સાથે જ આંપણા શરીરમાં એક ઊર્જા પ્રસરી જાય છે. સંગઠન-શક્તિનાં કેટલાંયે ઉદાહરણો નજર સમક્ષ આવી જાય છે. જો નામમાં જ આટલી તાકાત હોય તો તેને ઉપયોગમાં લઈએ તો તો આપણો ઉદ્ધાર જ થઈ જાય ને!

ઈતિહાસ સાક્ષી છે કે, સંગઠન-શક્તિએ શું નથી કર્યું? કુટુંબ, સમાજ કે દેશને આગળ વધારવામાં સંગઠન-શક્તિએ ઘણું જ મોટું કાર્ય પ્રદાન કર્યું છે. સંગઠનશક્તિના અભાવે અંગ્રેજોએ ૧૫૦ વર્ષ ભારત દેશ પર રાજ્ય કર્યું અને એ જ સંગઠનશક્તિના પ્રતાપે તેઓને ભારત છોડવા મજબૂર કર્યા. એક વ્યક્તિ જે કાર્ય કરી શકે તે જ વ્યક્તિ સંગઠિત થઈને કાર્ય કરે તો તેનું પરિણામ ઘણું જ વધારે અને સારું મળે છે.

આ તો થઈ સંગઠનશક્તિનાં કાર્ય વિશેની વાત. પણ આ શક્તિને ઉપયોગમાં લેવા માટે દરેક વ્યક્તિએ કેટલો ભોગ આપવો પડે તે વિચારવું ખૂબ જ જરૂરી છે. આ શક્તિ સરળતાથી નથી મળતી. તેને મેળવવા માટે સહનશીલતા, બીજાને સમજવાની અને સમજાવવાની

આવડત, એકતાનો ભાવ, નિર્દોષતા, નમ્રતા, તથા બીજાની ભૂલો ભૂલી જવાની તૈયારી. આ બધા ગુણો આપણામાં હોવા જરૂરી છે. આ ગુણો દ્વારા આપણે દરેક વ્યક્તિમાં પ્રેમની, નિર્ભયતાની તથા મિત્રતાની ભાવના કેળવી શકીએ છીએ.

સંગઠનશક્તિનું ઉદાહરણ પૂરું પાડતા આપણા ટ્રસ્ટનાં જ ઉદાહરણો પૂરતાં છે. પ.પૂ.ગુરુજી તેઓનાં પ્રવચનોમાં હરહંમેશ સાથે મળીને કામ કરવા ઉપર ભાર મૂકે છે. તેઓ તેમનાં પ્રવચનમાં કહે છે કે, “ટ્રસ્ટનો કોઈ પણ કાર્યક્રમ કોઈ વ્યક્તિનો નથી, તે તો આખા ઓમ્પરિવારનો છે અને આખો ઓમ્પરિવાર મહેમાન પણ છે અને યજમાન પણ છે. દરેક જણે પોતાનો જ કાર્યક્રમ છે તે રીતે જ વર્તવાનું છે.”

પૂ.ગુરુજીનાં શિષ્યો સહપરિવાર તેઓનાં દર્શન કરવા જાય, તો તેઓ ખૂબ જ રાજી થાય છે. સહપરિવાર કે સાથે મળીને દર્શન કરવા આવેલા કે કાર્યક્રમમાં ભાગ લેતા શિષ્યોને જોઈને પૂ.ગુરુજીના મુખ ઉપર અવિસ્મરણીય તેજ દેખાતું હોય છે.

પ. પૂ. ગુરુજીની આવી ઈચ્છાઓને પૂરી કરવા તેમનાં શિષ્યો પણ પાછા નથી પડતાં. ભૂતકાળમાં આપણા પરિવારમાં સંગઠનશક્તિનાં ઉદાહરણરૂપ ઘણા જ કાર્યક્રમો થઈ ગયા છે. પણ આજે હું તમને હમણાં જ થોડા સમય પહેલાં યોજાયેલ ગુરુપૂર્ણિમાના કાર્યક્રમ વિશે અને એ કાર્યક્રમમાં સંગઠનશક્તિએ શું પરિણામ આપ્યું તે જણાવું છું.

તા. ૨૫-૦૭-૨૦૧૦નાં ગુરુપૂર્ણિમાના કાર્યક્રમની તૈયારીઓ પૂરજોશમાં ચાલતી હતી. તા. ૨૪-૭ થી વરસાદ પણ ખૂબ જ હતો. ઠેરઠેર પાણી ભરાઈ ગયાં હતાં. તા. ૨૪-૭ દરેક સ્વયંસેવક મૂંઝવણમાં હતા કે કાર્યક્રમનું આયોજન કેવી રીતે કરીશું? ચોમાસાના કારણે ગુરુપૂર્ણિમાનું આપણે હોલમાં જ આયોજન કરતા હોઈએ છીએ. આ વખતે કામનાથ મહાદેવ હોલ રાખવામાં આવ્યો હતો. પરંતુ વિધિની વક્તા એવી કે હોલની અંદર વરસાદનું પાણી આવતું હતું. બધાંને બેસવાની તકલીફ પડે તેવી રીતે હોલમાં પાણી ભરાતું હતું.

લગભગ રાત્રે આઠ વાગે બધા ભેગા થઈને વિચાર્યું કે, શું કરીશું? ત્યારે શ્રી જિગ્નેશભાઈ અને શ્રી

રજનીકાન્તે જવાબદારી લીધી કે આવતીકાલે હોલમાં પાણી નહીં આવે તેની જવાબદારી અમારી. પછી તો તેઓના નેતૃત્વ હેઠળ પચ્ચીસથી ત્રીસ સ્વયંસેવકો કામે લાગી ગયા. રાત્રે બાર-સાડા બારે આખા હોલને પ્લાસ્ટિકથી ઢાંકી દેવામાં આવ્યો. અમુક જગ્યાએ કેમીકલથી પુરાણ કરવામાં આવ્યું. જ્યારે હોલને પ્લાસ્ટિકથી ઢાંકવામાં આવતો હતો ત્યારે સંગઠનશક્તિ શું કરી શકે તે દેખાતું હતું.

કાર્યક્રમની આગલી રાત્રે બધાં જ સ્વયંસેવકોની દોઢ-બે વાગ્યા સુધીની મહેનતને, બીજા દિવસે સવારે પ. પૂ. ગુરુજીનાં આગમને અને તેમનાં પ્રવચનના પ્રથમ વાક્યે જ સફળ બનાવી દીધી. પૂ. ગુરુજીએ કહ્યું કે, “આટલાં વર્ષોમાં પહેલી વાર આટલો સુંદર અને સ્વચ્છ હોલ જોવા મળ્યો છે.” આ સાંભળીને આગળની રાત્રે મહેનત કરી ચૂકેલા દરેક સ્વયંસેવક ભાવવિભોર થઈ ગયા.

તો, આ છે સંગઠનશક્તિની તાકાત. આપણે પણ નક્કી કરીએ કે, સંગઠનશક્તિ કેળવવાના ગુણો, આપણામાં લાવીશું અને દરેક કાર્ય સંગઠિત થઈને કરવા પ્રયત્ન કરીશું.

પત્રાંશ

“નારાયણ”

પૂજ્ય ગુરુદેવશ્રીની સેવામાં.

લિ. ભાનુભાઈના જયનારાયણ.

આપને માલૂમ થાય કે તબિયત સારી હશે. સાચવજો. મને પગમાં ચાલવામાં તકલીફ છે, પણ મોરબી એક ડોક્ટરને બતાવતાં માલિશ અને એક્યુપ્રેસર કરે છે. દર અઠવાડિયે જાઉં છું. ચાર વાર જઈ આવ્યો, ફેર છે.

બાપુને માલૂમ થાય કે શ્રાવણ વદી ૧૪ની રાત્રે ૧૧-૪૫ વાગે મને સ્વપ્ન આવેલ. તેમાં આંપ ખુરશી ઉપર બેઠા હતા. હું આપને પગે લાગ્યો. આપના ઢીંચણ ઉપર મેં માથું મૂક્યું. આપે મને મારા ડાબા કાનમાં ત્રણવાર પ્રણવ

મંત્રનો ઉચ્ચાર કર્યો. હું જાગી ગયો. આપનાં દર્શન થયાં. હું માનું છું કે આ મને દીક્ષા મળી. દરરોજ સવારે ૪-૩૦ વાગે ઊઠું છું. ટેવ પડી ગઈ છે. નામજપ - ઝૂં ગુરુ ઝૂંના જપ ચાલુ રહે છે.

આ અગાઉ ગુરુપૂર્ણિમા બાદ મેં એક કવર આપને લખેલ તે મલી ગયું હશે.

આશીર્વાદ આપશોજી. અમદાવાદ આવતા મહિને આવીશ, ને આપનાં દર્શન કરવા આવીશ.

લી. ભાનુના પ્રણામ.

(હળવદ, ૧૦-૮-૨૦૧૦)

પ.પૂ. ગુરુદેવ શ્રી યોગભિક્ષુજી રચિત “કડવું અમૃત” માંથી સાભાર

સંકલન : ડૉ. સ. સ. ભિક્ષુ

ગુપ્ત સંતપણું

સાચા સંતો આપણી નજીકમાં જ રહેતા હોય પણ તેમની સરળતા અને સાદાઈના કારણે તેમનું સંતપણું ગુપ્ત હોય અને તેથી સામાન્ય જનસમાજ ભલે તેમને ઓળખી શકતો ન હોય પણ તેવા ગુપ્ત સંતોને તેમના ગુપ્ત સ્થાનમાંથી (સ્થાન નજીક હોવા છતાં તે સ્થાનને ન જાણતા હોવાના કારણે તે સ્થાનને અહીં ‘ગુપ્ત સ્થાન’ કહ્યું છે) જોધારે તો લેખકો, પત્રકારો અને જાણકારો વગેરે તેમનો પરિચય આપીને સમાજને મદદગાર થઈ શકે. આત્મમંથન કરવું અને અંતર્મુખ થવું એ પણ સાચા સંતોને શોધવા-મળવા બરાબર છે. કદાચ બીજું કાંઈ ન કરી શકીએ અને ફક્ત આટલું કબીરજીના કઠ્ઠા મુજબ કરીએ કે “કર સાહેબ કી બંદગી ઔર ભૂખે કો અન્ન દે.” તો પણ ઘણું છે. અસ્તુ.

આંબા જેવા થઈએ

આંબાને ફળ આવે ત્યારે તે નીચે નમે છે કે જેથી તેનાં મીઠાં-મધુરાં ફળો સૌ ખાઈ શકે પણ તાડને ફળ આવે છે ત્યારે તે ખૂબ ઊંચો વધી જાય છે. આંબા જેવા પરોપકારી પુરુષો પાસે ખૂબ સંપત્તિ આવે છે ત્યારે તે ખૂબ નમ્ર બને છે, સૌને તેનો લાભ આપે છે અને તાડ જેવી અહંકારી વ્યક્તિઓ પાસે સંપત્તિનો વધારો થાય છે ત્યારે તેઓ સૌ પાસે પોતાનું જ ધાર્યું કરાવવાનાં છટકાં ગોઠવતા હોય છે.

સૂક્ષ્મ અહંકાર ઓળખી શકીએ તે માટે ગુરુ-સંતોનાં ચરણમાં જવાનું. આપણા અહંકારને પોષણ આપવા માટે નહીં. આ વાત કદી ન ભૂલીએ.

બુદ્ધિના બૂંઠા ન થઈએ

સુખદુઃખની આપણી વ્યાખ્યા પણ કેટલી દીન-દીન થઈ ગઈ છે! ઈન્જેક્શનની સોયોના ગોદા અને તેજાબી દવાઓના રગડા ખાઈ-પીને તથા વાઢકાપ દ્વારા અંગભંગ કરાવીને આપણે આપણને સુખી સમજીએ છીએ અને

ડુંગળી અને રોટલો ખાઈને નિસર્ગમય ઝૂંપડીઓમાં રહેનાર અલમસ્ત નિજાનંદી અપરિગ્રહીઓને આપણે દુઃખી સમજીએ છીએ! અને તેથી તેવા સુખીઓને પણ “તમે દુઃખી છો” એવું ભાન કરાવવાનું બીડું ઝડપીને આપણે ગૌરવ અનુભવીએ છીએ કે આજે મેં મહાન પરોપકારનું કામ કર્યું. આમ કરીને તેઓને સુખી કર્યા કે દુઃખી કર્યા એટલું પણ આપણને ભાન નથી રહેતું, એટલા તો આપણે બુદ્ધિના બુઢા થઈ ગયા છીએ.

સાચું સુખ અનંત પ્રકારની ભૌતિક સામગ્રીમાં નથી પણ સંતોષમાં છે. પણ આપણી કમબખ્તી તો એ છે કે, “સંતોષમાં સુખ છે” એમ કહેનારાની ગણતરી હાલમાં પાખંડીઓમાં, પેટભરાઓમાં અને પ્રમાદીઓમાં થવા લાગી છે. આવી ઉન્નતિ ક્યાં લઈ જઈને પટકશે તે ભગવાન જાણે, કે પછી “પેટ યોગીને પીડ ઊભી કરનાર”નું ભગવાન પણ કાંઈ જ શા માટે જાણે?

હરામચસકો

અત્યારે તો સૌ કહે એથી જુદું કહેનારાની હોડ લાગી ગઈ છે. સૌએ કહી ‘હા’ ત્યાં મેં કહી ‘ના’ અને સૌએ કહી ‘ના’ ત્યાં મેં કહી ‘હા’ એવું કરીને મેદાન મારી જવાનો હરામચસકો ઘણાંને લાગી ગયો છે. •

આપણે એ ન ભૂલીએ કે મૂલ્યો બદલાયેલા કાળમાં આપણે કામ કરવાનું છે અને તેથી પ્રશંસાની જગ્યાએ પથ્થર, જશની જગ્યાએ જૂતિયાં અને માળા ની જગ્યાએ માર ખાવા માટે તૈયાર રહીને એક એક ડગલું આગળ ભરવાનું છે.

સંત ઈસુએ પોતાને મોતને ઘાટ ઉતારનારાઓ માટે પણ કહ્યું હતું કે, હે ભગવાન! તેમને તું માફ કરજે, કારણ કે તેમને ખબર નથી કે તેઓ શું કરી રહ્યા છે? મોક્ષેચ્છુએ આવું કહી શકવાની તૈયાર રાખવી પડશે.

ओश्वर का बोधक (नाम) प्रणव/ओम् है ।

(समाधिपार के वृषो का भाषानुसार)

- (२४) क्लेश, कर्म, कर्मफल और वासना जिसमें नहीं है ऐसा पुरुषविशेष/चेतनविशेष ओश्वर है ।
- (२५) ओश्वर संपूर्ण सर्वज्ञ है ।
- (२६) ओश्वर पूर्वकाल के गुरुओं के भी गुरु है और काल की मर्यादा से (जन्म-मृत्यु से) पर है ।
- (२७) ओश्वर का नाम प्रणव/ओम् है ।
- (२८) अर्थ के चिन्तन सहित ओम् का जप करना ।
- (२९) चिन्तन सहित जप करने से अन्तरायों का अभाव और आत्मसाक्षात्कार होता है ।

● दृष्टना उद्देशो :-

- (१) सर्वव्यापक परम सूक्ष्म चेतन तत्त्व के जेनुं नाम प्रणव (ओम्-ॐ) छे तेनी प्रतीति ञहुषनसमाजने कराववा प्रयत्न करवो. (२) 'योग'नो प्रचार, प्रसार अने संशोधन करवा प्रयत्न करवो. (३) समाजनुं नैतिक धोरण ठिंथुं लाववा माटे आध्यात्मिक ज्ञाननो साहित्य द्वारा प्रचार अने प्रसार करवानो प्रयत्न करवो. (४) आ उपरंत 'ञहुषनहिताय-ञहुषनसुभाय'ने लगतां कार्यों जेवां के केणवणी, तनीणी सारवार वगैरे करवा माटे प्रयत्न करवो.

Registrar of News Papers of India under Regd. No: 48770/90
L-5/131/OTY/34/90-91

To,

ગાંધી સંસ્થાપક તથા ગાંધ્યાભિષેક ડાSI
પ.પૂ. ગુરુદેવ શ્રી યોગભિક્ષુજી

PRINTED & PUBLISHED BY :-

Dr. S. S. Bhikshu for

AUMGURU PREMSAMARAPANDHYANBHIKSHU PARIVAR TRUST

(Reg. No. E/4416 Date 11-5-81)

From : :-3/B, Palladnagar Society, Narangpura, Ahmedabad.

Printed at : Shree Graphics, Navrangpura, Ahmedabad.

Hon. Editor : Naishadh Vyas

I.T.Exe. DIT (E)/80G(5) / 252 / 2008-09 (Up to MARCH-2013)

લવાજમ દર :-

વાર્ષિક સભ્ય (ભારતમાં) ...	રૂ. 30-00
આજીવન સભ્ય (ભારતમાં) ...	રૂ. 400-00
વાર્ષિક સભ્ય (પરદેશમાં) ...	\$ 94-00
આજીવન સભ્ય (પરદેશમાં) ...	\$ 94-00

**લવાજમ મોકલવાનું તથા
“ઠતામ્બરા”ને લગતો પત્રવ્યવહાર
કરવાનું સ્થળ :-**

- (૧) ડૉ. સોમાભાઈ એ. પટેલ
૩/બ, પલિયડનગર
સેન્ટ એવિયર્સ હાઈસ્કૂલ રોડ,
નારણપુરા અમદાવાદ - ૩૮૦ ૦૧૩
- (૨) ગૈષિદાભાઈ સી. વ્યાસ
“સ્વાત્રય”,
૩. ગંગાધરા સોસાયટી,
રામબાગ પાછળ, મણિનગર,
અમદાવાદ - ૩૮૦ ૦૦૮

સૂચના :-

- (૧) લવાજમ ચેક દ્વારા અથવા મનીઓર્ડર દ્વારા “ઓ. પ્રે. પ. ટ્રસ્ટ” ના નામે મોકલવું. સાચે આપનું પુરું નામ, સરનામું શુદ્ધ અલરોમાં લખી મોકલવું.
- (૨) જે સભ્યના રહેઠાણનાં સ્થળ બદલાયાં હોય તેમણે તેમના નવા રહેઠાણનું પૂરું સરનામું લખી મોકલવું જેથી વ્યવસ્થાપકોને અંક મોકલવામાં સરળતા રહે.

પ.પૂ. ગુરુદેવ શ્રી યોગભિક્ષુજી
સાથેનાં સંસ્મરણો તથા પ્રેરક
પ્રસંગો આવકાર્ય છે.